

CIRIPITUL EDITORIAL

NUMĂRUL 40 (ANI DE LA DEBUT)

Prof. Felicia MÎRZA

Mă sperie cât de repede trece timpul: se scurge precum izvorul de munte... Nu poți atinge aceeași apă de două ori, pentru că ea își vede de drum, nu se mai întoarce așa cum viața și timpul trec cu noi și pe lângă noi.

40 de ani. Până la 40 de ani. După 40 de ani. De 40 de ani. Viața. Viața noastră cu tot ceea ce înseamnă ea: iubire, fericire, tristețe, reușită, greșală, obstacol, timp de speranță sau timp de disperare, prestigiu, recunoaștere.

40 de ani = 1.262.304.000 de secunde ale ceasornicului ce ne măsoară existența. Orologiul vieții, cu sunetul lui de aramă, ne face să ascultăm glasul timpului ce șoptește: „Te luptă cu viața și triumfă!”. Bătăile orologiului măsoară nu numai o perioadă a existenței, dar și o perioadă a creației.

Domnul Dinu Grigorescu este simbolul reușitei în cariera de scriitor; este cel care a știut să asculte și să aibă grijă de ceasornicul pe care l-a primit în dar pentru a-și drămuia timpul în care sentimentele și gândurile au izvodit din peniță pe hârtie. Timpul i-a îngăduit să își perfecționeze arta scrierii și să își cucerească cititorii cu frumusețea limbajului. 40 de ani de la

Copacul vieții
în culorile vieții

debut. 40 de ani de colaborări. Dar cine mai contabilizează timpul?

40 de ani în care glasul poetului, dramaturgului și prozatorului Dinu Grigorescu a răsunat inconfundabil, iar mecanismul ornicului continuă să meargă perfect.

Cred că toți ne gândim la scriitorul Grigorescu ca la acel Om plin de sensibilitate, care vede în orice întâmplare o poveste pe care o ascunde într-un cufăr știut numai de el, ca mai târziu să o scoată din memoria timpului, să o scrie și să ne-o împărtășească.

Așteptăm să ne bucurăm în continuare cu povești mai scurte sau mai lungi, mai triste sau pline de umor, pentru că, oricum ar fi, „Cărțile sunt căraușii civilizației. Fără cărți, istoria e mută, literatura nu are glas, știința e paralizată, iar gândirea și meditația suspendate” (Barbara Tuchman).

40 de ani ați creat, v-ați recreat și ați devenit parte a culorilor ce alcătuiesc Viața.

La mulți ani, Maestre! Rămâneți același om de valoare, de succes și mândrie pentru noi, cititorii sau actorii din viața de zi cu zi!

CIRIPITUL ÎNȚELEPTULUI

„Un adevărat erou de teatru e dramaturgul care e jucat pe scenă, nu pe degete.”

Tudor MUȘATESCU (1903-1970),
dramaturg, prozator și poet româ

Stimați cititori, în acest număr dublu veți citi:

TDR la un an de existență	pag. 2
Paradis comic la TNB	pag. 4
40 de ani de la primul „Ciripit“	pag. 5
Gala Premiilor UNITER	pag. 8
Preclasicii marilor maeștri	pag. 10

1 TEATRU, 1 AN DE EXISTENȚĂ, 11 SPECTACOLE, 9 REGIZORI, 115 ACTORI, 1 FESTIVAL, 2 CONCURSURI DE DRAMATURGIE

TEATRUL DRAMATURGILOR ROMÂNI 1 TEATRU, 1 AN DE EXISTENȚĂ, 11 SPECTACOLE

Pe 6 mai 2018, cel mai nou teatru bucureștean,
Teatrul Dramaturgilor Români, împlinește 1 an de la primul spectacol!

Pe 6 mai 2018, cel mai nou teatru bucureștean, Teatrul Dramaturgilor Români, a împlinit un an de la primul spectacol! Într-un an de activitate, a avut unsprezece premiere pe texte ale dramaturgilor români: Ion Băieșu, Iosif Naghiu, Dan Tărchilă, Dumitru Solomon, George Astaloș, Marilena Dumitrescu, Ana-Maria Bamberger, Carmen Dominte, Anca Visdei, urmând ca până la sfârșitul lunii iunie să adauge încă două spectacole în repertoriu pe textele dramaturgilor Lucia Verona și Matei Vișniec.

În reprezentațiile teatrului (*Confidențial. Scene argheziene*, *Exercițiu de echilibru*, *Învățăturile lui Zaharia Trahanache către fiul său*, *Balul Cimitirului*, *Tarot Tales*, *Infracțorii*, *Hoțul perfect* și *Puterea dragostei*, *Autorul e în sală*, *Dona Juana*, *Ambasada iubirii*, *Fata Morgana*), joacă actorii: Marius Bodochi, Dan Condurache, Ștefan Velniciuc, Radu Gheorghe, Paul Chiribuță, Tudorel Filimon, Gavril Pătru, Maia Morgenstern, Olga Delia Mateescu, Cătălina Mustață, Anca Sigartău, Ada Navrot, Mihaela Teleoacă, Carmen Ionescu, Corina Dănilă, Andrei Huțuleac, Vlad Logigan, Tudor Istodor etc., în montarea scenică a unor regizori de marcă: Victor Ioan Frunză, Alexander Hausvater, Felix Alexa, Dan Tudor.

Spectacolele Teatrului Dramaturgilor Români, supratitrate în limba engleză, se joacă în cele două săli din Calea Griviței 64-66 (Sala „Iosif Naghiu” și Sala „Ion Băieșu”), scenografiile fiind semnate de: Adriana Grand, Corina Grămoșteanu, Ștefan Caragiu, Daniel Divrician, Doina Levintza, alături de importanți coregrafi și muzicieni: Florin Fieroiu, Cări Tibor, Vlaicu Golcea, Mircea Tiberian.

Evenimentul aniversar din data de 6 mai 2018, moderat de

directorul Teatrului Dramaturgilor Români, dramaturgul Horia Gârbea, a durat fix o oră, festivitatea începând în foaier cu șampanie, pișcoturi, ședințe foto și video și continuând în Sala „Iosif Naghiu”, unde s-au prezentat: un minispectacol comico-poetico-muzical al căror protagoniști au fost studenții din anul I la secția „Artele spectacolului de teatru – Actorie” de la Universitatea Hyperion (textul și regia: Diana Mihăiță), scurtul istoric al TDR relatat de dramaturgul și managerul interimar Lucia Verona și două filmulețe care au surprins istoria teatrului (imagini și materiale video de la repetiții, premiere) și urările actorilor, regizorilor, scenografilor și colaboratorilor cu ocazia sărbătoririi acestui an.

La Mulți Ani și la cât mai multe spectacole calitative, TDR!

V.L.

Tinerii actori s-au transpus artistic titlurilor spectacolelor și sălilor TDR

Un duo managerial de succes: Lucia Verona și Horia Gârbea

CRONICI TEATRALE LA ZI

PARADIS COMIC LA TNB

Distribuția:

Soacra: Ileana STANA-IONESCU / Rodica POPESCU-BITĂNESCU

Soțul: Liviu LUCACI

Soția: Ilina GOIA

Curtezanul: Dragoș STEMATE

Secretara: Fulvia FOLOSEA

Doctorul: Marius RIZEA

Ordonanța: Daniel BADALE

Regia: Mircea CORNIȘTEANU

Sala Studio, vrăjită de miracolul scenic, oferă, postum, o mare satisfacție unui dramaturg de prestigiu al literaturii române, șicanat în timpul vieții sale de 84 de ani, atât politic, cât și artistic. M-am întrebat de unde atâta adversitate! De ce minimalizare? Am reflectat asupra piesei dramaturgului prolific Mircea Ștefănescu, autor pe care l-am inclus, cu respect, în „Rezervația Dramaturgilor” (Editura Ghepardul, 2013), alături de ceilalți corifei. I-am văzut piesele *Patriotica Română* (satiră), *Căruța cu paiațe* la Majestic (în anii de beznă ai comunismului repertorial), *Procesul lui Caragiale* și nu mi-a scăpat nici acel spectacol tulburător din anii '50-'60 când se juca la București comedia sentimentală și patriotică *Comedia zorilor*, scrisă în 24 de ore, performanță demnă de Cartea Recordurilor... Citisem cu interes chiar și mai puțin cunoscuta comedie *Vis de secătură*, cu un act 3 fenomenal, cum bine relatează și Radu Beligan. Scăpasem *Micul infern* de la Nottara, de pe vremea directoratului lui Horia Lovinescu, când se juca la Teatrul de Comedie *Ciripit de păsărele* (alt mic infern conjugal). Am văzut-o abia recent la

TNB. O comedie-comedie, și de replică, și de situații amuzante, abundente, la care publicul se amuză copios, actorii joacă voios, proaspăt și grațios, admirabil, după 200 de spectacole! Temele domestice sunt privite ironic de către unii comentatori docti și lipsiți de umor, gata oricând să ne explice că piesa e minoră, că povestea e așa și pe dincolo și câte și mai câte. În *Micul infern*, într-adevăr, ca și în *Take*, *Ianke* și *Cadîr*, nu se desfășoară o intrigă stufoasă sau măcar una piramidală (ca în *Steaua fără nume*, de pildă), Mircea Ștefănescu excelând prin portretistică și prin capacitatea excepțională de a crea personaje vii, cu uneltele umorului fin și oferindu-ne o satiră blândă, cu poznele bărbatilor (maturi, cum ar spune Tudor Popescu), răbdarea soțiilor și înțelepciunea soacrelor (mi s-a părut că una dintre gaițele lui Kirîțescu, alt contemporan cu Ștefănescu, a migrat în *Micul infern* cu bonomie). Înțepăturile nu sunt înmuiate în cinism, ci în umanism. Ciondănelile din primii ani de căsătorie, curtea îndrăcită a unui ofițer hotărât să profite de pe urma divorțului, avocatul, prieten de familie, care o iubește în taină pe frumoasa soție a altuia, fiind hotărât să se sinucidă din amor neîmpărtășit, dar salvat de înțelepciunea soacrei, valetul adus din Molière plac spectatorilor din toate epocile.

Intriga piesei este cronologică; cele trei acte se desfășoară în trei epoci de viață variabile. Există un crescendo dramatic oferit tocmai de această curgere. Ultimul act, infernul senectuții, este, din punct de vedere comic, excepțional. Surzenia tuturor vine ca o consecință a orbirii tuturor. Loviturile de teatru, de redusă amploare, sunt țesute ca un macramé. Hazul exultă. Cum de n-au apreciat asta, de la bun început, scepticii lui Mircea Ștefănescu?

Actorii joacă cu mare plăcere. *Liviu Lucaci* (și dramaturg) creează cu exuberanță și precizie dramatică, cameleonică tipul de soț dominant, versatil și ramolit. *Ilinca Goia*, în rolul soției, încarnează cu mult farmec feminin, polivalent ipostazele soției care trece cu vederea și parcurge etapele vieții conjugale până la capătul vieții matrimoniale; face un cuplu scenic armonios cu Liviu Lucaci. Ofițerul lui *Dragoș Stemate* e țănoș ca un curcan în uniformă cu chipiu, se mișcă turbionar, e bosumflat, e laș, seduce insistent, fiind bine construit din materiale cazonne. Avocatul e personajul tragic în această comedie de familie: iubește, deși nu e iubit, bate câmpii, deși are scaun la cap. Deși insultat, e devotat, simpatic, un prieten adevărat. *Marius Rizea* smulge aplauzele. Monumentala soacră e construită de marea actriță-dramaturg *Rodica Popescu-Bitănescu* din materiale tradiționale procurate din marea comedie interbelică. Nu are venin, e ca un cer senin. În jurul soacrei, excelent interpretată cu haz și sentimente, se înfășoară și desfășoară viețile ginerilor, nurorilor, copiilor și nepoților. E trecută prin toate și le știe pe toate.

Decorul Clarei Labancz e generos, spectaculos, strălucitor în primele două acte și devine pauper în actul 3, semn că a venit infernul comunismului. Costumele — adecvate, superbe. Garderoba Naționalului nu se dezmințe: e ca o mare casă de modă. Costumul e gândit și ca haină comică. Soțul își pune sacou, dar își lasă pantalonii de la pijama. Soacra e îmblănită și trăsănită. Ordonanța schimbă hainele, ținutele de la cele strălucitoare ale valetului la cele specifice „Scriului negru”. Rochiile Soției pot naște invidii la croitorie. Ilustrația muzicală creează nostalgie, bucurie și tristețe...

Mircea Cornișteanu creează atmosfera interbelică până la detalii, extravagantele comice nu depășesc măsura, regia e una cursivă, inventivă la nivelul jocului actoricesc, exprimă arta unui maestru. *Micul infern* e un mic paradis comic!

Dinu GRIGORESCU

40 DE ANI DE LA PRIMUL „CIRIPIT”

ÎN RINGUL DE BOX AL TEATRULUI

Un jurnalist de categorie grea smulge confesiuni celui mai greu (de găsit) dramaturg

FINANȚELE DRAMATURGULUI: „Am câștigat din comediile jucate”

După ce dramaturgii Aurel Baranga, Teodor Mazilu, Ion Băieșu, Tudor Popescu, Dumitru Solomon au părăsit scena vieții, juristul Dinu Grigorescu a rămas unul dintre puținii, dacă nu singurul comedigraf român reprezentativ pentru ultima jumătate de secol: „Singur printre dramaturgi, remarca Mircea Ghițulescu, singur pentru că nu seamănă cu nimeni, oricâte sforțări comparatiste s-ar face, Dinu Grigorescu construiește cu o aparentă nonșalanță un univers teatral ce-și așteaptă regizorul nu să citească replicile, ci să le vadă.”.

Regretatul Valentin Silvestru remarca: „Dinu Grigorescu e un umorist de bună speță și un ironist incisiv. Personajele sale rostesc adevăruri fie batjocorind inautenticități felurite, fie făcând umor involuntar, generat de semidocism, improprietăți ale termenilor, tentative de a impresiona pe naivi cu aglomerări de anacronisme ori actualizări abracadabrante (...). Umanitatea forfotitoare din juru-i e alcătuită din borfași, prostituate, subalterni zeloși, escroci, sectanți, îmbogățiți de dată recentă, clientela interlopă a primăriei (...). Dinu Grigorescu folosește (...) o tehnică personală de parodiare a realităților curente – prin supradimensionări ale faptelor anodine – și de parodiare a parodiei. Repertoriul de teme atacate este vast: se discută în scheme vizibile, uneori cu încondeieri satirice, nimerite, chiar ascuțite, angarale administrative, sincope demografice, Consiliul Europei, SIDA, fenomenul Caritas, corupția, sexualitatea, infracționalismul, privatizarea cu poticneli, politicianismul interbalcanic; sunt aduși în discuție oameni ai zilei și ai nocturnității, bișnițari, tâlhari, bancheri, cârciumari, proxeneți, mafioți din pelagra suburbană, ecologiști buimaci, dându-se scrierii un colorit pamfletar pe care spectacolul îl preia, pigmentându-l cu unele nuanțe noi (...) zeflemeaua tăioasă a autorului pe seama bulibășelilor din epoca în care tranziția și stagnarea par a dirigu pe rând cursul existenței noastre.”.

Născut la 4 iunie 1938, în Ploiești, a absolvit Facultatea de Științe Juridice din București (1959) și multiple cursuri de pregătire în țară și peste hotare. Funcționar în administrația locală și centrală, fost secretar general al Primăriei Capitalei (1991-1998), subprefect al Municipiului București, consilier al prim-ministrului, director în Ministerul Administrației Publice și la Agenția Națională a Funcționarilor Publici. A publicat 20 de comedii, dintre care 12 au fost reprezentate pe scene, la televiziune și la radio; de asemenea, trei volume de versuri,

traduse și în engleză. Este președintele fondator al Fundației „Spirit Românesc Pro-Arte și Caritate”.

ION BUTNARU: Cum de ați ajuns dramaturg, deși erați jurist cu diplomă?

D.G.: În școală, să nu vă mirați, nu m-a interesat teatrul! Totul a început în 1958, spun eu, în 1957, spune actualul mare actor Gheorghe Dinică, când am văzut *Jocul de-a vacanța*, de Mihail Sebastian, la Cazinoul din Sinaia, cu artiști amatori ai Poștei. Încă necunoscutul Dinică îl juca pe Bogoiu. Atât de mult mi-a plăcut, încât a doua zi am citit toată opera lui Sebastian, fascinat de viziunile și replicile sale. Sub această magie, am început să scriu teatru, cu o plăcere enormă, nutriend speranța că voi fi și eu jucat. Dintre cele zece piese comise în acea perioadă, aș menționa *Un răsărit de soare personal*. Al doilea moment magic din evoluția mea dramaturgică a fost prezentarea piesei mele, *Steaua de la kilometrul 0*, în Cercul de Dramaturgie proaspăt înființat la IATC. În anii 1959-1961 eram șomer, marginalizat profesional; tatăl meu a fost deținut politic. Am avut o întâlnire cu Beno Dumitrescu, secretar literar la actualul Teatru Mic. Scrisesem câteva piese și mi-a promis că le va citi. Verdictul său: „Tu vei debuta peste zece ani!”. Pe mine m-a îngrozit precizarea sa. El s-a explicat: „Ai replici formidabile, dar îți lipsește experiența de viață!”. Am debutat în 1976, la Brașov și Petroșani, cu *Nunta cu dar* semnată Bogdan B. Bogdan și scrisă, în casa scenaristului Radu Aneste Petrescu, în colaborare cu regretatul Tudor Popescu.

I.B.: Care *Bogdan* erați dvs.: primul sau ultimul?

D.G.: Înainte de a muri, în 1999, la Teatrul Național din București, cu prilejul prezentărilor volumelor mele *Iadul vesel* și *Estul sălbatic*, conținând 12 comedii, Tudor Popescu și-a declinat paternitatea *Nunții cu dar*, spunând că atât compoziția piesei, cât și identificarea unor personaje ale lui Caragiale în realitatea noastră îmi aparțin. Un alt moment decisiv în evoluția mea comedigrafă s-a produs în 1964, când maestrul Radu Beligan, directorul Teatrului de Comedie, mi-a semnat un contract pentru comedia *Hoții de monumente*; am primit un avans de trei mii de lei, primul meu câștig de dramaturg. În acea perioadă, Teatrul de Comedie era preocupat să joace *Somnoroasa aventură* a lui Teodor Mazilu, după ce *Proștii sub clar de lună* provocaseră un scandal în presă. Senzația mea a fost că, după unii, nu trebuia să mai apară un concurent al lui Mazilu. Mi s-au făcut observații pe textul satiric, iar eu nu mam dovedit apt să mă supun acelor rigori dogmatice. Până în 1975, n-am mai trecut pragul teatrului. Într-o seară de Sf. Nicolae, am intrat în biroul de director artistic al regizorului Lucian Giurchescu cu piesa *Margareta neagră*, din care s-a născut *Ciripit de păsărele*, ce marchează debutul meu în Capitală, în 1978.

I.B.: Trecuseră totuși vreo trei ani de la *Margareta* la *Ciripit*...

D.G.: Secretarul literar al Teatrului de Comedie, criticul Andrei Băleanu, m-a sunat la câteva zile după întâlnirea cu regizorul Lucian Giurchescu și mi-a spus că a căutat în arhiva teatrului, necrezând că eu aș fi avut un contract semnat de Radu Beligan. Găsise piesa *Hoții de monumente*; o considera actuală, dar nu putea fi jucată... Momentul cel mai important din evoluția mea dramaturgică s-a petrecut în acea zi, când mi s-a cerut să scriu o comedie nouă, fiindu-mi lăudate atât replica acidă, cât și viziunea teatrală. Din iarna lui 1976 până în 1977, veneam la teatru și citeam ceea ce scrisesem în timpul nopții. Criticul m-a ajutat să înțeleg că drumul meu este original și nu trebuie să încerc a-i imita pe marii înaintași, ci să îmi cultiv stilul propriu. În *Ciripit*, unii văd o metaforă domestică, dar pentru mine *Ciripitul* e un misterios limbaj muzical, care a marcat un nou limbaj comic. Între timp, ca angajat al Consiliului Popular al Sectorului

Urmare din pag. 4

4, urmăream construcția unor blocuri din Berceni, între care M3III, în jurul căruia se învâрте acțiunea comediei *Fluturi de noapte*, intrată în repertoriul Teatrului Tineretului din Piatra Neamț, în 1983, în regia lui Mircea Marin.

I.B.: Îmi amintesc triumful *Ciripitului* la Comedie, cu marile „păsări” ale scenei românești: Stela Popescu, Ștefan Tapalagă, Iurie Darie, Vasilica Tastaman, Constantin Băltărețu, în timpul directoratului lui Giurchescu, aflat la apogeul carierei sale bucureștene...

D.G.: Era o mare onoare ce mi se făcea: să răzbun anii de muncă îndârjită! Eram primul dramaturg român care nu venea din alt gen literar, care nu era recomandat de organele de partid, deși lucram la Primărie. Totuși, propunerea de a intra piesa în repertoriul Teatrului de Comedie a fost blamată de culturnicii Capitalei și este meritul lui Lucian Giurchescu de a o fi jucat, totuși, după un an...

I.B.: Ce motive restrictive a invocat „cenzura municipală”?

D.G.: Piesa nu corespundea modelului dramaturgic agreat de oficialități: nu avea eroi pozitivi și deranja teribil alunecarea ei spre absurd... După o sută cinci spectacole, cu săli arhipline, am oferit actorilor un imens tort de ciocolată, împodobit cu câteva păsărele, pentru a mulțumi astfel marilor interpreți. A doua zi, spectacolul a fost oprit! Și nu s-a mai prezentat decât după aproape un sfert de veac, la Teatrul Național Radiofonic, cu o nouă generație de interpreți.

I.B.: Ați aflat cine „ciripise” împotriva... păsărelelor?

D.G.: Oficial, cauza ar fi fost plecarea în străinătate a actorilor Vasilica Tastaman și Valentin Plătăreanu. Dar ei ar fi

putut fi înlocuiți „pe tăcute”. Altă cauză: debutul meu spectaculos nu a fost oglindit corespunzător; au fost comentarii ostile în revista *Teatrul*, de tăiere a aripilor, dar am avut și cronici excelente...

I.B.: Piese jucate v-au adus numai glorie, nu și bani?

D.G.: Am câștigat bine din comedii care au fost lăsate să se joace. Bunăoară, la Bârlad, în 1986, o comisie de 19 persoane extra-artistice a cenzurat *Fluturii de noapte*; am plecat din sedință, trântind ușa și spunând că voi plăti eu costurile decorurilor! După cinci luni, am rămas consternat când am primit de la ei aproape contravaloarea unei Dacii, după o sută de reprezentații cu *Fluturii*!

I.B.: Dar după 1989, cine v-a plătit mai mult?

D.G.: Aproape niciun teatru nu m-a mai plătit după 1990, decât simbolic. La Teatrul Evreiesc de Stat, s-a jucat *Nunta cu miliar...* dar aproape patru ani, fără tantieme! La Teatrul de Revistă „Constantin Tănase”, musicalul *Bunica la Istanbul*, după ce au fost plătiți compozitorul și autoarea versurilor, a fost scos de pe afiș de noul director, Al. Arșinel (născut, ca și mine, tot în 4 iunie!), deoarece nu-i plăcuse textul, de fapt versurile care nu îmi aparțineau; aveau ironii la adresa fiului fostului președinte Emil Constantinescu. Am mai aflat și că fostul director, care acceptase montarea, muzicianul Vasile Donose (născut tot pe 4 iunie!), avea afinități vadimiste! Lucru deranjant pentru Arșinel. Compozitorul a primit 20 de milioane; eu am fost răsplătit de vreo zece ori mai puțin... La radio, pentru o premieră, se oferea cel mult un milion și jumătate. Să tot scrii.

(Economistul, 3 iulie 2001)

TREI ORE PE TERASĂ LA TACLALĂ CU SILVIU STĂNCULESCU, ÎN SANDALE

Asumarea unei convorbiri cu Silviu Stănculescu era dificilă pentru dramaturg, nu pentru că directorul Teatrului de Comedie nu ar fi fost receptiv, dar pentru că urmăream, firește, și privilegiile repertoare. Dialogul l-a acceptat cu plăcere și fără pic de reținere. M-a vizitat acasă. Din balcon privim frumosul

Parc al Tineretului. Cum să încep? Întrebările se vor naște spontan și, fiind seară (ora 19.00), îl întreb pe distinsul actor-director cum și-a petrecut ziua de vineri, 19 mai 1989.

S.S.: Am fost prezent la teatru de la 8.00 dimineața împreună cu regizorul Alexandru Darie pentru a avea o convorbire telefonică cu conducerea întreprinderii Electromureș pentru procurarea unor aparate necesare înregistrării acustice a sălii de spectacole (500 de locuri), în perspectiva apropiatei premiere – după o sută de ani – a operei *Hatmanul Baltag* scrisă de I.L. Caragiale (cu sprijinul poetic al lui Negruzzi, pe muzica lui Eduard Caudella). Cu acest inedit spectacol va debuta pe scenă, la Comedie, tânărul și foarte talentatul regizor, fiul actorului Iurie Darie.

D.G.: Cu familia Darie veți avea succese, dar cu Electromureșul?

S.S.: A fost o întreagă odisee, directorul era plecat și inginerul-șef încă nu venise. Două ceasuri nu i-am putut prinde, dar mâine voi contacta reprezentanța fabricii.

D.G.: Teatrul, sala dumneavoastră nu mai are destulă rezonanță?

S.S.: Avem dorința de a perfecționa. Ne trebuie câteva boxe, potrivite unui sunet convenabil, orgă de lumini și niște mixere, capabile să transmită sunetul fără violențe acustice, deranjante. Dotările actuale permit mutarea sunetelor circular prin sală, însă

ne lipsește o adevărată stenofonă obligatorie în cazul unei opere muzicale și dorim să creăm debutului regizoral cele mai bune condiții de recepție. La ora 9.30 am purtat convorbiri pe tema unor reparații capitale la sală și clădire, intenționând schimbarea plușului, înlocuirea cortinei cu una nouă, mochetarea interiorului, stimulați în aceste inițiative gospodărești de la Bulandra. Ați văzut cum au renovat Sala Izvor?

D.G.: Cât din prețiosul capital vă răpesc într-o zi preocupările extra-artistice, având și un adjunct?

S.S.: Un sfert din timp.

D.G.: În pauzele „matineului administrativ” ce acțiuni ați mai întreprins?

S.S.: Am reușit să fac o scurtă vizită la spital (aflat în apropiere, în alt corp al imobilului), pentru că nici sănătatea nu poate fi neglijată. Apoi, între orele 11.00-12.00, am înregistrat la Studioul Sahia un comentariu și versurile eminesciene pentru un film destinat omagierii marelui poet în lume. Textul aparține lui Zoe Dumitrescu-Buşulenga. Elaborăm un nou Caiet-program pentru toate spectacolele noastre și o nouă machetă pentru *Gluma viitoare* (revista umoristică editată de Teatrul de Comedie). Resimt lipsa secretarului literar pensionat și concursul pentru ocuparea postului vacant este abia în vară. Sunt convins că montarea *Hatmanului Arbore* va fi un eveniment. Mă bazez foarte mult pe tânărul, talentatul și pătimașul regizor Alexandru Darie.

D.G.: Care a fost răsunetul *Hatmanului* în epocă?

S.S.: Informații prea multe nu am, dar știm că genul era agreat și Caragiale, provocat, a ținut un pariu, demonstrând artistic polivalența talentului său, apelând colegial la Negruzzi pentru șlefuirea versificației. I se reproșa marelui dramaturg, într-un cerc de prieteni, lipsa talentului poetic și scrierea respectivei opere a fost o replică.

D.G.: Aveți priză la public, oamenii vă iubesc, sunteți un actor foarte cunoscut, povara gloriei artistice cum se poartă?

Urmare din pag. 5

S.S.: Și eu, tânăr fiind, alergam după autografe. Am fost fericit când marele saxofonist de culoare, Louis Armstrong, în turneu la București, prin anii '60, după concertul dat la Sala Palatului, mi-a oferit semnătura. Mi s-au solicitat multe autografe. Pe stradă sunt deseori salutat de necunoscuți. Mi-am dorit succesul, să fiu cap de afiș, aplauze, dar totul s-a întemeiat pe muncă. Sunt unul din actorii care se privesc și se evaluează foarte atent și care preferă să facă mai puțin, dar temeinic mă bazez pe sinceritatea trăirii. Simpatia publicului, aprecierile se capătă greu și se mențin înfiorător de greu! Doresc să nu pierd nimic din ce mi-a dat natura și din ce am deprins de la dascălii mei: Ana Barcan, Moni Ghelerter și Pop Marțian.

D.G.: Care au mai fost idolii sau mentorii dumneavoastră?

S.S.: Model mi-a fost regretatul Mihai Popescu, idol Jean Gabin și actorul preferat – colegul de clasă Victor Rebengiuc.

D.G.: Când ați absolvit Institutul?

S.S.: În anul 1956. Am fost coleg cu Draga Olteanu, Sanda Toma, Silvia Popovici, George Constantin, Mircea Albulescu, Constantin Răuțchi, Gheorghe Cozorici și cu Amza Pellea.

D.G.: O generație de 24 de carate.

S.S.: Și tinerii sunt *auriferi*. După absolvirea IATC-ului, am ales provincia pentru a căpăta experiență și până în 1961 am jucat la Bacău, apoi, prin concurs, am venit la București, întâi la Teatrul din Sărindar, unde funcționa fostul studio al actorului de film. M-am transferat apoi la Teatrul Regional (Vasilescu) la Giulești și din 1970 joc la Teatrul de Comedie.

D.G.: Din 1981 sunteți director. Cât de mult jucați?

S.S.: Prezențele excesive pe scenă, visul multor actori de ieri și de azi, dăunează, duc la rutină, la repetarea unor mijloace și procedee. Nu mi se pare nici moral să polarizezi, să tai altora șansa de afirmare. Trebuie să fii dorit, așteptat de public. Joc și în filme, apar și la radio și la televiziune, nu refuz unele colaborări, dar e foarte important să păstrezi măsura. Am debutat la Comedie în musicalul *Alcor și Mona*, după piesa *Steaua fără nume* a lui Mihail Sebastian. Ultimul rol jucat este Regele Ioan. Avem în repertoriu pentru anul 1990 *D-ale Carnavalului* în regia lui Valeriu Moisescu. Distribuția nu e încă stabilă. Din dramaturgia contemporană ne-am oprit la Tudor Popescu.

D.G.: L-ați mai jucat de două ori.

S.S.: Da. Cu *Concurs de frumusețe* și *O dragoste nebună, nebună...* Au fost două mari succese ale teatrului și ale dramaturgului pe care l-am consacrat. Tudor Popescu este foarte apreciat și iubit de colectivul nostru.

D.G.: Dragoste reciprocă, *Nebună... nebună...*

S.S.: *Jolly-Jocker*. S-a jucat mult în țară.

D.G.: Succesul e asigurat. Am râs copios la *Scaiul*, dar dvs. nu vă țineți scai de autorii contemporani...

S.S.: Am solicitat o piesă Ecaterinei Oproiu și lui Ion Băieșu, pe care îl așteptăm cu ceva inedit, foarte valoros, solid. Nu ne-au satisfăcut unele propuneri din dramaturgia originală. Primim o piesă pe lună, citim cu atenție. Respingem categoric vulgarul, facilul, minorul. Montăm pe stagiune două comedii, programul nu ne permite un ritm mai alert. Spectacolele noastre se joacă multe stagiuni.

D.G.: *Preșul* se bate de peste 700 de ori!

S.S.: Și încă nu este epuizat.

D.G.: La Teatrul de Comedie o sută de spectacole reprezintă un semi eșec.

S.S.: *Există nervi, Concurs de frumusețe, Turnul de fildeș* au depășit 200 de ridicări de cortine. *Peșitoarea* nu mai vorbim! De când sunt director am promovat pe scenă toți dramaturgii români importanți și nu o singură dată. O atenție deosebită am acordat dramaturgiei maziliene: *Sentimental tangou* și *Acești nebuni fățarnici*.

D.G.: Cine a fost, cu excepția mea, ultimul autor descoperit în laboratorul de creație al teatrului?

S.S.: Toți erați descoperiți!

D.G.: E mai mult decât onorant să fii jucat la Comedie. În ce constă „arma secretă” a Teatrului?

S.S.: Talentul trupei. Avem 34 de actori și o garnitură de mare forță: Stela Popescu, Sanda Toma, Ion Lucian, Ștefan Tapalagă, Iurie Darie, Al. Giurumia, Cornel Vulpe, George Mihăiță (excelent în *Scaiul*) și din tânăra generație: Gabriela Popescu, Eugenia Mirea, Magda Catone, Șerban Ionescu, Marian Râlea, Șerban Cella și alții binecunoscuți marelui public din numeroase roluri pe scenă și pe ecrane. Nu avem un singur actor care să nu fi fost solicitat într-un film.

D.G.: Cum s-a realizat fuziunea dintre generații?

S.S.: Neavând până acum doi ani un regizor stabil, colaborând cu directori de scenă de toate vârstele, de la cei mai experimentați (Harag, Cojar, Moisescu) până la cei mai tineri (Măărăscu, Dabija, Caranfil), noua promoție s-a adaptat unui mediu care păstrează nu rutinier, ci creativ tradițiile de început ale Teatrului de Comedie când existau puțini actori de excepție (Radu Beligan, Nicolae Gărdescu, Ștefan Ciobotărașu).

D.G.: Vă iubesc actorii?

S.S.: Nu cred că este neapărat nevoie să mă iubească. Dintre ei, câțiva își dau seama că pentru teatru gândesc și nu pentru mine. Nu las lucrurile la voia întâmplării și dacă unii nu ajung unde vor, poate realizează că nu întotdeauna este primăvară. Nici soarele nu strălucește 24 de ore. Să ne ferim totuși de a cădea în conuri de umbră.

D.G.: Unde ați întâlnit cel mai „receptiv” public?

S.S.: Nu vreau să supăr pe nimeni. Unii spectatori râd mult și ușuratic. Alții o fac când trebuie și convingător. Nu ne este indiferent cum și la ce se râde! Publicul nu este unitar sub acest aspect, al descătușării prin râs. El diferă de la sală la sală și de la seară la seară. În unele săli se creează mai ușor dialogul. Nu în publicul de familie invitat la avanpremiere am foarte multă încredere. Publicul plătit e acel obiectiv. Când se comentează în sală cum arată un actor sau altul, dacă el s-a mai îngrășat sau a mai chelit și ce i s-a mai întâmplat în viața personală, atunci racordul la peripețiile scenice e fracturat. Dominantă e reacția publicului autentic.

D.G.: Nu credeți că persistă și spectatori fără haz care stau immobili la comedie și o judecă de pe poziții „filosofice”, la fel cum există și actori extrem de dotați, dar nu pentru comedie și când o joacă, fac risipă de talent cu efecte minime?

S.S.: Hazul e un dar al naturii, cred. Descoperim „insule” de public extrem de receptiv la sensurile satirice; râd exact unde trebuie la tonalitățile stimulative pentru interpreți și nederanjante.

D.G.: Drama e avantajată, Silviu Stănculescu.

S.S.: Poți asculta piesa în liniște și să reacționezi abia la sfârșitul reprezentației și să te bucuri de cronici excelente. Îți crește imediat prestigiul! La comedie e altceva. Eu cred că trebuie să se rădă. La un Caragiale atât de bine cunoscut de public și tot se declanșează râsul, deși cunoști dinainte replica, situația comică. E foarte greu să faci comedie! S-o scrii, s-o regizezi, s-o interpretezi. La dramă părțile mai statice se trec cu vederea, se mai și plânge, se compătimește personajul, trece rampa. E îngrozitor, în cazul comediei, tăcerea prelungită a sălii.

D.G.: Cum vi se pare cronică dramatică?

S.S.: Mai generoasă cu alții. O pagină pentru unele spectacole și câteva rânduri pentru altele. *Regele Ioan* nu a fost o montare slabă, dimpotrivă, și nu s-a bucurat de publicitatea cronicilor cum s-a întâmplat cu alte spectacole, de fapt nu vânam publicitate, avem priză la public. Dorim mai multă obiectivitate și analize mai profunde, un deplin fair-play.

D.G.: Ați avut și cronici excelente! De pildă, îmi aduc aminte replica la *Sfântul Mitică Blajinu*. Vă doresc din inimă numai cronici excepționale, Silviu Stănculescu. Decorurile cine

Urmare din pag. 6

vi le creează?

S.S.: Avem în teatru doi scenografi: Ion Popescu Udriște, cel mai vechi și cel mai bun, e un artist singular, meticolos, elaborează îndelung, se hotărăște greu, caută teribil de mult soluția optimă și dă la iveală rezolvări miraculoase. Mai contăm și pe tânărul Puiu Antemir, care se îndreaptă timid, nu cu prea multă îndrăzneală, dar sigur spre galeria aleșilor.

D.G.: Oamenii din spatele cortinei rămân mereu anonimi la succes.

S.S.: Șeful mașinist Iulian Roșca era foarte tânăr când a venit la noi, acum bate la porțile deceniului 5 de viață. Ne bazăm pe această trupă de tehnicieni, electricieni etc.

D.G.: Turneele internaționale ale Teatrului de Comedie au servit mult cunoașterii teatrului românesc. Unde ați fost?

S.S.: De trei ori în Suedia și Danemarca, în Bulgaria, Ungaria și URSS cu *O noapte furtunoasă* și *Chere Antoine*, spectacole care s-au bucurat de aprecieri deosebite, publicul nordic mărturisind că înțelege totul fără să ne cunoască limba. La Roma, spectatori iluștri: Virginia Zeani, Nicola Rosi Lemeni și Franco Zeffirelli.

D.G.: Ați obținut multe aplauze de la publicul străin?

S.S.: Nu numai aplauze. Jucam *Meșterul Manole* de Lucian Blaga în regia lui Dinu Cernescu și scenografia Sandei Mușătescu (rolul tinereții, aveam 36 de ani). Au fost clipe de taină la vila lui Zeani de pe malul mării și în locuința lui Zeffirelli de pe Via Appia.

D.G.: Celebritatea vă place?

S.S.: Nu-mi place să discut despre ea.

D.G.: Vorbiți-mi atunci puțin despre singurătatea artistului. Cum și unde vă învățați rolul?

S.S.: Nu depun un travaliu teribil. Textul se fixează în repetiții și se reține la lecturile 10, 11 și 12. Studiez acasă destul de puțin, trebuie să recunosc, memorez rolurile mai grele în mișcare pe stradă.

D.G.: Vă inspiră omenii întâlniți pe stradă?

S.S.: E un paradox, dar îmi câștig liniștea chiar în furnicar.

D.G.: Ziua se apropie de final. Nu trageți cortina?

S.S.: Mi-aș fi dorit o mică reuniune familială, dar bineînțeles că la această oră voi mânca separat, bucurându-mă dacă soția mea și copiii au realizat ce și-au propus pentru astăzi.

D.G.: Cred că marele public ar dori să cunoască mai multe

detalii despre viața personală. Ce ne puteți mărturisi, nemărturisit, Silviu Stănculescu?

S.S.: Aș începe cu începutul. O frumoasă prietenie din vremea școlii s-a împlinit într-o fericită căsnicie care ne-a trecut de pragul nunții de argint și, dacă ne va ajuta și sănătatea, ajungem și la aur. Anii nu-i număr; n-o face nici soția mea, deși lucrează la statistică.

D.G.: Inexistentul timp liber cum vi-l petreceți?

S.S.: Vechea pasiune a sportului mă mai duce (destul de rar, din păcate) prin săli și arene, să aplaud gloriile prezentului ori să îmbrățișez, după succese, foștii colegi, acum bravi antrenori. Socotind că vreți să mă întrebați și despre concedii, iată: vacanțele le petrecem toți patru la mare și-n timpul rămas nu pot să spun la munte, pentru că ai mei au plăcerea drumului și a schimbării aproape zilnice a peisajelor. Dar, de vreun an sau doi, apar deosebiri de preferințe și părinții încep să se obișnuiască (dacă pot) că „puii” mai și zboară din când în când.

Silviu Stănculescu e un tată fericit, fiica lui, Catrinel, a luat azi examenul de latină (este studentă la Filologie), băiatul Radu, elev în pragul admiterii cu un obiectiv foarte greu: Arhitectura.

S.S. (resemnat): La această oră nu-i mai pot ajuta cu nimic, decât urându-le odihnă plăcută, ceea ce nici mie nu miar strica.

Mă uit la ceas: ora 22.00. Trei ore cu Silviu Stănculescu! Îl preferam într-un rol scris de mine pe scenă, dar viața e un „dramaturg ciudat”. Timpul se scurge nemilos și îl mai întreb pe Silviu cum și-a încheiat ziua interviului. A fost la vernisajul expoziției de la sala Orizont unde a văzut destule tablouri ciudate, interesante și pline de miez ale pictorului Zamfir Dumitrescu, unde s-a întâlnit cu multă lume cunoscută (ca la vernisaj). După ce se odihni acasă 12 minute, a comentat partida România – Bulgaria din preliminariile Campionatului Mondial de Fotbal și rușinoasa înfrângere a rugbiștilor în meciul cu Anglia.

Coborâm cu liftul în Bulevardul Pionierilor. Silviu pleacă spre viitoarele premiere, eu revin la etajul 5 și, deși e foarte târziu și sunt destul de obosit (am predat o carte de teatru editurii), mă așez ferm la mașina de scris și concentrez interviul.

L-am revăzut pe marele actor după Revoluție când nu mai era director. Au apărut alții agreați.

Căzut în dizgrația autorităților, avea o alură tristă, ducea cu el alte poveri. Până la dispariția prematură l-am văzut jucând pe scena Teatrului Evreiesc de Stat.

(Interviul din 1989 se publică după aproape 30 de ani!)

AMINTIRI DESECRETIZATE

CUM A FOST SĂ FIE

„Întâlnirea cu Dinu Grigorescu a fost unul dintre evenimentele existenței mele ca om de teatru. Înainte de a-l cunoaște, i-am cunoscut scrisul. Lucram pe atunci la Teatrul de Comedie și răspundeam de repertoriul acestui teatru. Într-o bună zi primesc două texte, însoțite de scrisoarea unui necunoscut. Trebuie să spun că, în lumea întreagă, piesa unui necunoscut, sosită la teatru pe această cale, are mai puțin de o șansă la un milion ca să ajungă vreodată pe scenă. Directorul o trece dramaturgului (așa se numește în Occident secretarul literar), acesta o frunzărește în grabă, dinainte convins că are de-a face cu unul dintre numeroșii grafomani care aspiră zadarnic la luminile rampei și o aruncă în dulapul cu maculatură uitată. Cu Dinu Grigorescu s-a petrecut aproape un miracol. Nu este meritul meu, ci al lui. Textul său m-a uimit de la primele pagini. Înainte de a spune că mi-a plăcut, m-a uimit. Nu există debutant, chiar talentat, care să nu încerce să imite modele consacrate sau dogme noi, socotite de scandal. Legea teatrului este succesul, debutantul vrea să aibă succes, el se orientează, deci, spontan, după succesele verificate. Acestui debutant însă părea că nu-i pasă de succes. El scria așa cum simțea nevoia să scrie. Cu o candoare

care m-a cucerit. L-am invitat la teatru și atunci s-a produs cea de a doua surpriză. Judecând după texte, mă așteptam să fac cunoștință cu un personaj «original». În fața mea stătea un om absolut normal, cu familie, cu copil, un om care avea un serviciu serios, unde se ducea în fiecare zi la ora 8 dimineața. «Nebunia» lui era înăuntrul, adânc de tot. Nu o căuta, venea de la sine, așa cum zboară pasărea pur și simplu că s-a născut cu aripi.

Actorii au fost remisivi când le-am propus să joace *Ciripit de păsărele*. Actorul vrea să aibă succes (am spus că legea teatrului este succesul și, deci, el tinde instinctiv să facă ce știe că a adus altora succesul). Iar o vedetă (căci am dorit să facem o distribuție de vedete) are și un prestigiu personal de apărut. Cum să se arunce într-o aventură? Cine o să vină să vadă asemenea trăsnăie și încă semnată de un autor necunoscut? *Ciripit de păsărele*? Nu cumva omul o fi având... sticleți? Cu atât mai bine dacă are sticleți, le-am spus. De ciocănitori eram cu toții sătui. Și de păuni. Așa că, până la urmă, stele de primă mărime ale scenei românești au acceptat să «cripească» pe limba lui Grigorescu. Și nu avea să le pară rău.

Munca la definitivarea textului pentru spectacol a fost un

Urmare din pag. 7

calvar. Teatrul, firește, voia să-i impună debutantului regulile și clișeele sale bine stabilite, dar Dinu Grigorescu nu se lăsa, ne scăpa printre degete. I se cerea să modifice două replici, iar el ne schimba peste noapte un act întreg. Să te iei cu mâinile de cap, nu alta! Ce puteai să faci cu un autor care accepta docil toate observațiile noastre, dar nu se lăsa «modelat» și făcea textul «pe dos»? A trebuit să-l lăsăm să fie el însuși. Din această chinuitoare luptă colaborare – măcinare de nervi, bucurii, blesteme, dragoste – a rezultat o trăsnăie încântătoare care a depășit 100 de reprezentații cu sălile pline.

Scriu aceste rânduri în seara zilei de 13 mai 1995 când se împlinesc exact 17 ani de la premiera din 13 mai 1978 a *Ciripitului de păsărele* la Teatrul de Comedie! Și aștept noul volum de teatru al lui Dinu Grigorescu cu speranța și cu convingerea că el, în ciuda nenumăratelor sfaturi de specialitate (probabil și ale altora între timp), a rămas tot el însuși!”

Andrei BĂLEANU

...ȘI CUM A FOST

Andrei m-a sunat după 3 zile. Eram detașat pe un șantier, rupt de teatru, într-o lume pe care aveam s-o aduc comic în anii următori. Pierdusem speranța, dar nu și încrederea în scrisul meu. Telefonul mi-a dat aripă. Alții mi le-au retezat. Și să vedeți cum. Divina Primărie a Capitalei unde lucram, tot printr-o farsă a destinului meu ciudat, a respins violent propunerea Teatrului de Comedie de a juca *Ciripit de păsărele*. Lovitura a fost ca de măciucă! Respingerea nu viza doar latura, să-i zicem, ideologică – adică lipsa de concretețe social-politică a eroilor mei –, ci și existența talentului. Din vârf de munte, coborâsem în abis, julit, terfelit, dar nu zdrobit. Cu aripile smulse, tăiate, mă târam ca o pasăre rănită mortal.

Refuzul a deranjat cumplit orgoliul directorului și regizorului aflat în apogeu, dl. Lucian Giurchescu. Am primit sugestia: „Scrie repede altă piesă!”. Am scris-o. Era o piesă de șantier. Nu era șantierul din piesele de circumstanță, cu secretari de partid și cifre de plan. Era cu totul altceva: o satiră virulentă, o vizită de lucru mascată, cu un titlu blestemat, *Reparații Capitalei*, citită în Cenaclul de Comedie, unde am beneficiat de lectura unor monștri sacri: Cornel Vulpe, Pussy Băltărețu, Iarina Demian, dar și alte nume celebre. Am trecut o probă de foc. Intuiția mă împingea în zona unui fantastic-real-cotidian, unde concretul abstractizat căpăta semnificații subterane pe scheletul unor fapte voit derizorii. Era nebunia unui control. Acel control nu-l putea face nimeni altcineva la parametrii proiectați de viață decât un singur personaj: șeful statului. Nu întâmplător am botezat personajul Tronaru, și nu i-am zis bunăoară Scăunaș, iar pe soție am numit-o nu Elena, ci Elvira. Aghiotanții erau definiți ca fiind unul mâna dreaptă a șefului, iar celălalt – mâna stângă a șefului, dar nimeni nu se gândea atât de sus.

Am plecat fericit spre Predeal cu Băleanu în mașină, ca să revedem, în liniștea montană, textul. Și astăzi, după decenii, când traversez șinele ferate de la Crucea Sfântului Andrei din avanscena Băicoiului, retrăiesc acele emoții plăcute ale autorului dramatic pornit pe drumul fericit al debutului. Piesa, socotită acceptabilă și tematic, a primit, compensatoriu pentru teatru, viza de joc și a plecat spre aprobare la Ministerul Culturii, care se numea Comitetul Culturii și Educației Socialiste. Pentru mine era paradisul interzis. Directorul general al teatrelor din România, domnul Ion Măciucă, boier care nu știu cum ajunsese el să fie acolo, m-a primit cu gentilețe și mi-a spus că mă aflu foarte aproape de a intra „în fluxul tehnologic”, rețin expresia ad litteram. În 1977 s-a cerut și acordul „oamenilor muncii”, adică al spectatorilor adunați ca într-o ședință plenară la teatru și care au votat, mecanic, lista pieselor propuse pentru a avea premiera în stagiunea următoare.

D.G.

GALA PREMIILOR UNITER, Ediția a XXVI-a, Alba Iulia, 7 mai 2018

- **Debut:** *Codrin Boldea* pentru rolul Laertes din spectacolul *Hamlet* de William Shakespeare, direcția de scenă Victor Ioan Frunză, Teatrul Metropolis – București
- **Cel mai bun actor în rol principal:** *Victor Rebengiuc* pentru rolul Bérenger întâiul din spectacolul *Regele moare* de Eugène Ionesco, regia Andrei și Andreea Grosu, TNB
- **Cel mai bun actor în rol secundar:** *Zsolt Bogdán* pentru rolul Roy M. Cohn din spectacolul serial *Îngeri în America* (Partea I: „Sfârșitul lumii e aproape” și Partea a II-a: „Perestroika”) de Tony Kushner, direcția de scenă Victor Ioan Frunză, Teatrul Maghiar de Stat – Cluj
- **Cea mai bună actriță în rol principal:** *Mariana Mihut* pentru rolul Regina Marguerite din spectacolul *Regele moare* de Eugène Ionesco, regia Andrei și Andreea Grosu, TNB
- **Cea mai bună actriță în rol secundar:** *Ada Lupu* pentru rolul Fiica din spectacolul *Măcelăria lui Iov* de Fausto Paravidino, regia Radu Afrim, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” – Iași
- **Cea mai bună regie:** *Yuri Kordonsky* pentru regia spectacolului *Incredibila și trista poveste a candidiei Eréndira și a buniciei sale fără suflet* de Gabriel García Márquez, Teatrul German de Stat – Timișoara
- **Cea mai bună scenografie:** *Helmut Stürmer* (decorul) și *Ioana Popescu* (costumele și desenele în nisip live) pentru spectacolul *Incredibila și trista poveste a candidiei Eréndira și a buniciei sale fără suflet*
- **Cel mai bun spectacol:** *Rambuku* de Jon Fosse, adaptarea Anca Măniuțiu, regia Mihai Măniuțiu, Teatrul Național „Mihai Eminescu” – Timișoara
- **Cel mai bun spectacol de teatru radiofonic:** *Ovidiu, exilatul de*

la Pontul Euxin (O biografie poetică dedicată împlinirii a 2000 de ani de la moartea poetului Publius Ovidius Naso), scenariul Emil Boroghina după *Tristele* și *Ponticele*, scenariul radiofonic și regia artistică Gavriil Pinte, producție a Societății Române de Radiodifuziune

- **Cel mai bun spectacol de teatru TV:** *Visul unei nopți de iarnă* de Tudor Mușatescu, regia artistică Silviu Jicman, producție a Societății Române de Televiziune (TVR)
- **Premiul pentru cea mai bună piesă românească a anului: 50 de secunde – Daniel Oltean**
- **Premiul pentru critică de teatru: Doina Modola**
- **Premiul Special al Președintelui Uniter: Marina Constantinescu**
- **Premiul Special acordat Universității de Arte din Târgu-Mureș** pentru contribuția întregului corp universitar la dezvoltarea vieții teatrale și culturale naționale
- **Premiul Special acordat Festivalului Internațional de Teatru „POVEȘTI”** organizat de Teatrul de Păpuși „Prichindel” – Alba Iulia
- **Premiul Special acordat echipei Teatrului Ion Creangă** pentru diversitatea și mobilitatea proiectelor dedicate spectatorilor de toate vârstele, în condițiile lipsei unui sediu propriu din anul 2009
- **Premiul MECENA: Steven van Groningen**
- **Premiul Consiliul Britanic: Centrul de Teatru Educațional Replika**
- **Premiul de Excelență: Horațiu Mălăele**
- **Premiul pentru Întreaga Activitate:**
 - **Actriță: Ileana Stana-Ionescu**
 - **Actor: Anton Tauf**
 - **Regizor: Alexandru Dabija**
 - **Scenograf: Doru Păcurar**
 - **Critică și istorie teatrală: Sorina Bălănescu**

„CUCOANELE” MAREȘALULUI ANTONESCU (3)

Intrigile Georgetei Cancicov

Maria Antonescu și Veturia Goga aveau o părere bună despre Mihai Antonescu: îi apreciau puterea de muncă și devotamentul față de mareșal. Pe de altă parte, Georgeta Cancicov îl detesta și nu ezita să recurgă la tot felul de intrigi pentru a-l determina pe mareșal să-l destituie cât mai rapid. Manevrele ei erau pe punctul de a izbuti, în februarie 1943, când Mihai Antonescu ar fi afirmat că el nu a știut despre faptul că în 1941 Armata Română a primit ordin să înainteze dincolo de Bug. Mareșalul s-a înfuriat și a decis să-l îndepărteze. Aflând de această hotărâre, Maria Antonescu și Veturia Goga au intervenit, implorându-l pe mareșal să-l ierte, iar acesta a cedat. Zvonul că Mihai Antonescu ar fi fost demis s-a răspândit în rândul personalului. Când colonelul Radu Davidescu, șeful Cabinetului Militar, l-a întrebat pe mareșal dacă Mihai Antonescu era la postul său, acesta a răspuns: „Ce vrei, Davidescu, mi-a căzut în genunchi sărutându-mi mâinile și cerând să-l iert. Și apoi mi-a pus și cucoanele pe cap și nu mai aveam liniște.”.

Faptul că mareșalul Antonescu a cedat la stăruințele cucoanelor pentru a avea liniște arată cât de influente deveniseră acestea și cât de implicate erau în marile decizii politice. Nu este clar dacă Mihai Antonescu ar fi făcut afirmațiile invocate de doamna Cancicov, dar este cert că Adolf Hitler i-a prezentat lui Ion Antonescu, cu prilejul întâlnirii din 12 aprilie 1943, dosarul lui Mihai Antonescu, din care rezultă că acesta purta negocieri în vederea ieșirii României din război; mareșalul i-a luat apărarea, declarând că era „imposibil ca Mihai Antonescu să fi inițiat vreodată negocieri de pace”. La întoarcerea în țară, mareșalul i-a cerut lui Mihai Antonescu să-și ia o lună de concediu pentru ca numele lui să nu mai fie vehiculat și exploatat de serviciile de informații germane. Tratatările pe care Mihai Antonescu le inițiasă se desfășurau cu știrea mareșalului, preocupat și el de găsirea unei soluții de ieșire a României din război. Evident, Ion Antonescu caută să acrediteze ideea că el era aliatul consecvent al Germaniei, hotărât să lupte până la capăt alături de Adolf Hitler.

Mihai Racoviță, în vizorul cucoanelor

Și după acel incident, doamna Cancicov a continuat să-l acuze pe Mihai Antonescu, susținând că el complota împotriva mareșalului și făcea jocul opoziției. Ea îi suspecta și pe unii generali, mai ales pe Mihai Racoviță, că nu mai doreau continuarea războiului alături de Germania. Doamna Cancicov îi mărturisea colonelului George Magherescu, de la Cabinetul Militar al lui Ion Antonescu: „De câte ori nu i-am spus [mareșalului] să-l scoată pe Mișu Racoviță, că-i un trădător!”.

În ziua de 20 august 1944, mareșalul Antonescu s-a deplasat pe frontul din Moldova, unde Armata Roșie declanșase un puternic atac, rupând liniile de apărare româno-germane. A doua zi, 21 august, el i-a făcut o vizită la Gioseni, județul Bacău, doamnei Georgeta Cancicov. Au luat masa de prânz împreună, după care Ion Antonescu a plecat la Slănicul Moldovei pentru a discuta cu Friessner. Colonelul Magherescu a rămas la Gioseni

pentru a primi eventuale informații de la București. Într-adevăr, peste puțin timp a sunat Mihai Antonescu, cerând să vorbească cu mareșalul; Gheorghe Magherescu i-a comunicat că mareșalul plecase de 20 de minute. Doamna Cancicov, care auzise telefonul, a avut un dialog cu Magherescu, pe care colonelul l-a redat astfel în memoriile sale:

„— Cine a telefonat? întrebă ea din ușă îndată ce mă zări.

— Ica, duduie! i-am răspuns, venindu-i în întâmpinare.

— Și ce-a vrut?

— A întrebat de domnul mareșal, dacă mai e în conac.

— Porcu' dracului! Să știi tu de la mine că acela coace ceva.

Mirosul meu nu mă înșeală niciodată. Asta pregătește ceva lui Ionel!

— Nu va îndrăzni, duduie, nu are pe ce se sprijini!

— Ce spui tu, dragă Georgică! Ala e cea mai mare canalie aciuită lângă Ionel! E o viperă, nu altceva. Șarpele încălzit la sân care abia așteaptă să muște. De câte ori nu i-am spus lui Ionel să-l zvârle! Da' el, cu inima lui bună, spunea de fiecare dată: «Nu pot, m-a ajutat în momentele grele ale mele. La procesul de bigamie numai el a venit lângă mine». Mă, să-ți vină să crăpi de ciudă, nu altceva.”

Asemenea cuvinte, rostite de Georgeta Cancicov, care nu avea nicio funcție oficială, arată până unde au putut merge cucoanele în relațiile cu conducătorul statului. După această ieșire împotriva celui care îndeplinea funcția de președinte al Consiliului de Miniștri, Georgeta Cancicov a conchis: „Ionel e singur, nu are pe nimeni. Mi-e tare milă de el.”.

Mihai Antonescu – acuzat de uneltire

Din acest punct de vedere, doamna Cancicov avea dreptate: peste două zile, mareșalul Antonescu era arestat la Palatul Regal din București, fără ca cineva să fi intervenit în favoarea lui. Dar cucoana nu l-a caracterizat corect pe Mihai Antonescu, arestat în ziua de 23 august 1944, odată cu mareșalul. Aprecierile negative la adresa lui Mihai Antonescu, acuzațiile că el ar fi uneltit împotriva lui Ion Antonescu aveau o circulație destul de largă în

mediile politice și intelectuale. Dar ele s-au dovedit a fi nedrepte. Totuși, aceste zvonuri au continuat chiar și în timpul procesului din mai 1946, când mulți se așteptau la un act de trădare, aruncând întreaga vină pentru acuzațiile ce i se aduceau asupra mareșalului, pentru ca el să-și salveze viața. Dar, în fapt, Mihai Antonescu s-a dovedit a fi un om de caracter, asumându-și răspunderea pentru actele sale și sfârșind în fața plutonului de execuție alături de mareșalul Ion Antonescu.

Cucoanele nu au avut un rol decisiv în politica promovată de conducătorul statului, iar comparația dintre Elena Lupescu și Maria Antonescu este cu totul exagerată. În același timp, nu se poate nega faptul că doamnele din anturajul mareșalului Antonescu au uzat, și uneori au abuzat, de situația lor; totodată, au urmărit să-l influențeze în luarea deciziilor, dar nu au reușit decât arareori.

Ioan SCURTU

(<https://www.historia.ro>)

PRECLASICII MARILOR MAESTRI

Grid MODORCEA
Dr. în arte

Un eveniment ieșit din comun, care mi-a revelat o realitate artistică necunoscută, a fost licitația „Old Masters” de la Christie's, unde am putut vedea 64 + 154 loturi, licitate în două părți, majoritatea tablouri, dar și sculpturi, realizate de artiști pe care nu i-am mai întâlnit, din secolele al XIV-lea, al XV-lea sau al XVI-lea, care anticipează Renașterea, Barocul și Clasicismul, pionierii acestor mari mișcări ale istoriei artei. Când spui *Old Masters*, te gândești la artiști ca Leonardo, Raphael, Botticelli, Tintoretto, la Renașterea italiană, în general, dar și la Vârsta de Aur olandeză sau flamandă, la barochiști ca Rubens, Rembrandt sau Velázquez, dar arta lor atât de uluitoare a fost pregătită de înaintașii lor.

Înțelesul de „vechi maeștri” abia acum ni se înfățișează în toată complexitatea sa. O realitate artistică, revelând o portretistică umană și un peisaj nou, prinde acum viață, devine un adevărat document istoric, sub penelul sau dalta a peste 200 de nume noi existente la rădăcina principală a artei, dar care nu prea au avut șansa să fie pomeniți, să circule, să fie cunoscuți decât într-un cerc de inițiați. Greu de crezut că ei au prevăzut toată evoluția clasicistă a artei.

Nume ca italienii Bicci di Lorenzo (1373-1452), Giovanni Pietro Rizzolli (1495-1540), Faustino Bochi (1659-1742), Pier Francesco Mola (1612-1666), Francesco Granacci (1469-1543), olandezii din secolul al XVII-lea Godfried Schalcken, Jacob Ochtervelt, Ambrosius Bosschaert, Nicolaes Maes și zeci de alții ca ei, precum Girolamo Brusaferrero, Johann Michael Rottmayr, Carlo Giuseppe Ratti, Sir Thomas Lawrence, de care nu am auzit sau pe lângă care am trecut pe la Luvru sau alte mari muzee, căci se aflau în umbra titanilor recunoscuți, au ajuns acum în prim-plan și ne-au revelat o puternică realitate artistică dezvoltată în Occident, grație puterii economice și politice a țărilor în care au trăit.

I-aș numi preclasicii marilor maeștri, așa cum în muzică Vivaldi, Telemann, Albinoni sau Corelli îi anunța pe Bach și Mozart. Majoritatea sunt italieni, precum Antonio della Corna (1469- 1491) din Padova, care a fost prezent cu tabloul *Christ Before Annas*, Matteo di Giovanni (1430- 1495) din Siena, cu *Saint Augustine*, florentinul Pietro del Donzello (1452-1509), cu un tablou reprezentându-i pe Madona cu Pruncul și lângă ei pe Ioan Botezătorul copil; apoi au fost licitate tablouri care aparțin unor școli de pictură, precum Școala westphaliană (circa 1490), Școala catalană, începutul secolului al XVI-lea, cu tablouri reprezentându-l pe Sf. Mihail luptându-se cu îngerii rebeli sau cu diavolul; multe tablouri proveneau din Școala venețiană, Școala nord-italiană, Școala central-italiană, apoi Școala bohemiană, Școala germană, Școala franceză, Școala olandeză, Școala lombardă sau Școala flamandă, cu cele mai multe prezențe. Multe lucrări erau atribuite unor mari pictori, altele făceau parte din cercul unor maeștri sau erau create în „maniera lui Rembrandt”.

Altă direcție tematică au reprezentat-o portretele, precum *Portretul lui John Frederick* de Lucas Cranach I (1472-1553) din Weimar, achiziționat cu peste 2 milioane de dolari, *Portretul Sfintei Catherina* de Simon Vouet, *Portretul unui cavaler* de Giuseppe Maria Crespi, supranumit Lo Spagnuolo, *Portretul unei curtezane* de Caroselli și multe altele, de o mare frumusețe

artistică.

Toate tablourile au fost la vedere, adevărate minuni, care depășesc ideea de capodoperă. Adică acest cuvânt nu mi se pare a acoperi ideea de anticipație complexă și profundă a marii arte. Preclasicii se dovedesc fondatori absoluți ai frumuseții și-mi este greu să mai spun acum că Goya sau Velázquez, de pildă, nu au fost niște imitatori ai unor vechi maeștri, de parcă i-ar fi copiat pe Anthonis Mor sau Alonso Sanchez Coello, la fel Leonardo pe Bernardo Strozzi sau pe Anne-Louis Girodet, mulți necunoscuți sau cunoscuți doar de un cerc de inițiați, cum am spus, deși pecetea acestor vechi maeștri, considerați second hand în istoria artei, este unică și inconfundabilă, are o prospețime fantastică, tocmai fiindcă lucrările lor nu au circulat, nu s-au demonetizat, sunt aproape virgine, precum *Portretul Tatianeii Borisovna Potemkina* de Elisabeth-Louise Vigée le Brun. Și *Turnul Babel* al lui Bruegel nu a fost anticipat de cel al lui Lucas van Valckenborch I? Și *Madonele* lui Raffael de *Madona* lui Jan Gossart, supranumit Mabuse (1478-1532)? A existat și un Jan Breughel II, ca și un vechi maestru al naturilor statice, Jacob van Hulsdonck. Iar minunea minunilor, *Cina cea de taină* a lui Leonardo, am văzut-o redimensionată, pusă într-o nouă lumină, o compoziție insolită, de Pieter Pourbus (1523-1584). Desigur, mulți dintre acești vechi maeștri au fost contemporani cu marii maeștri, iar în unele cazuri se poate demonstra că ei au fost imitatorii maeștrilor cunoscuți.

Sigur, au fost și maeștri propriu-ziși, ca Titian, cu *Portretul Ducei de Urbino*, Jacopo Tintoretto, Antoine Watteau, Frans Snyders, François Boucher, cu o capodoperă, *Peisajul pictorului*, dat cu 2.500.000 de dolari, ca și *Satirul* lui Sir Peter Paul Rubens; și un alt Sir, Anthony van Dyck, cu fabulosul portret al lui Francois Langlois. Așa cum lotul 229 a fost un tablou după Van Dyck, portretul unei tinere femei, care anticipează impresionismul! I-am mai admirat pe Jean-Honoré Fragonard, cu un peisaj, William Turner, tot cu un peisaj, pe Hans Holbein, pe Canaletto și încă.

Toate operele licitate sunt citabile. Cum îmi spunea o doamnă licitatoare, e uluitor câte capodopere au putut să producă europenii, iar acum ele se vând în America, americanii profită de geniul european. Așa e. Toate valorile artei se varsă ca o cascadă în albia americană, care se dovedește un sorb nesațios, fiindcă acum banul decide drumul artei. Dacă el trece pe aici, toate operele lumii vor avea un vad american. Fantastic este însă faptul că americanii au devenit mari cunoscători, colecționari imbatabili, ei știu ce să cumpere. Piața artei are un mare vad aici, în America. Și a fost uluitoare tocmai aderența la limbajul vechilor maeștri.

Cheia acestui limbaj trebuie găsită în felul cum acești preclasici au interpretat Biblia. Ce viziuni și interpretări originale, care cu timpul au dispărut sau nu au mai fost preluate de biserică, precum felul cum erau văzute Sfânta Familie, Patimile Mântuitorului, întâlnirea cu Sf. Veronica, tema Lamentațiunii, versiunile Madonei cu pruncii Iisus și Ioan, un tablou aparținând de grupul lui Rubens, Pruncul Iisus binecuvântând, de asemenea un tablou al lui Benjamin West, reprezentându-l pe Iisus cu un copil alături, ca o ilustrare privind Împărăția Cerului.

Pe lângă arta desăvârșită, dovadă a stăpânirii secretelor acestei arte, uluitoare este viziunea acestor artiști, noutatea constând în prospețimea reprezentărilor, un fel de stângăcie apropiată de arta naivă, dar în esență, ceea ce este comun acestor vechi maeștri este inocența, care se află impregnată mai ales în privirile portretelor umane. Este o stare cu care rămâi, care te obsedează ca un suflu divin. Fiindcă toate viziunile exprimă o mare credință, un atașament total față de subiectele biblice. Poate că acesta și este secretul realizării lor desăvârșite.

CIRIPITUL TRIST

DISPAR PRIETENII ȘI RĂMÂNEM TOT MAI SINGURI

La Gala UNITER de la Alba Iulia am aflat că...

S-a stins din viață, la vârsta patriarhilor, **Vasile Mălinescu** (1929-2017), secretarul literar al Teatrului „Victor Ion Popa” din Bârlad, fost director, pentru scurtă vreme, al aceleiași instituții, regizor și monografist, personalitate culturală distinsă a vremurilor noastre, component al „garniturii de aur” a scenei bârlădene.

Avem în vedere generația mai vârstnică, trecută la cele veșnice, al cărei ultim exponent era Vasile Mălinescu: Constantin Petrican, Elena Petrican, Ștefan Tivodaru, Maria Tivodaru, Cristian Nacu, Marina Banu, Zaharia Volbea, Mircea Ipate Mareș, Lily Popa-Alexiu, Valy Mihalache, Simon Salcă, Dana Tomiță, Aurelian Napu, Virgil Leahu, artiști care au înnobilit scena bârlădeană cu harul lor, alcătuind un nucleu puternic de profesioniști talentați și devotați Thaliei. Și astăzi ei sunt evocați cu respect și considerație, fiindcă au marcat o epocă în destinul teatrului prin pasiune, statornicie și profesionalism.

Traiectul biografic al lui Vasile Mălinescu ne reține atenția printr-un detaliu tulburător: a devenit secretarul literar al scenei bârlădene exact în anul terminării facultății și a ieșit la pensie din același loc, după decenii de muncă; și-a început activitatea în 1955, odată cu înființarea teatrului, și și-a îngemănat destinul cu acela al instituției de spectacole. Este un caz rar, dacă nu cumva este unic în arie națională. A continuat să vină la teatru și după pensionare, slujind cu aceeași devoțiune instituția, pildă de fidelitate artistică și de dăruire necondiționată.

În epoca totalitară, Vasile Mălinescu a fost factorul de echilibru între două entități: autoritatea politică județeană și locală, la care se adăuga directorul teatrului, el însuși un spirit autoritar (mă gândesc în special la neuitatul Constantin Petrican) și trupa artistică. Aflat la mijloc – poziție mai întotdeauna ingrată –, secretarul literar a găsit mereu strategiile adecvate pentru a ieși din situațiile delicate și a netezi calea premierelor către public. Ceea ce l-a ajutat de-a lungul întregii sale vieți a fost o seninătate imperturbabilă, o blândețe structurală, spiritul său pacifist, căldura umană. Nu l-am văzut nicodată nervos, niciodată întunecat ori ostil. Avea o bunătate indestructibilă și era conștient că orgoliul, infatuarea, spiritul războinic sunt inutile și periculoase într-o instituție de artă. Era comunicativ și jovial și cred că în forul lui launtric disprețuia fățarnicia, duplicitatea, lipsa de caracter. Era tonic și reconfortant. Și-a făcut datoria ca secretar literar și nu s-a lăsat ademenit de spiritul boem al unora, frecventatori asidui ai crâșmelor bârlădene. Îl găseai întotdeauna în biroul său de la etajul I, în clar-obscur, în centrul bibliotecii sale teatrologice, având la îndemână reviste, pliante, caiete-program, cărți și nelipsita cafea, din care sorbea tacticos, prins într-o discuție vie despre pasiunea vieții sale – teatrul. Colabora bine cu întregul personal, de la actori și până la regizorul tehnic și plasatoare, cunoștea pe toată lumea, era politicos și egal cu sine. Avea o relație bună cu tipografia, care-i garantau editarea la timp a caietelor-program – aceste instrumente indispensabile pentru informarea publicului cu tot ceea ce este necesar: afișul stagiunii, reluări, date biobibliografice despre dramaturgul jucat, mărturisiri ale regizorului, fotografii, opinii critice ș.a.

În 2005 se împlineau exact 50 de ani de la înființarea

teatrului și a fost o ocazie fericită de a realiza o retrospectivă sentimentală și de a consemna traseul artistic al instituției într-un moment festiv, de bilanț: publicarea monografiei Teatrului „Victor Ion Popa” („Pro scena”, Editura Sfera). Trebuie să mărturisesc astăzi, când unul dintre noi nu mai este, că rolul esențial l-a deținut Vasile Mălinescu. El este acela care a adunat cu acribie și a stocat materialul documentar, făcând posibilă apariția cărții. Monografia conține actul de înființare, un medalion al patronului spiritual, Victor Ion Popa, istoricul teatrului bârlădean, portrete ale echipei actoricești, repertoriul celor 50 de ani de activitate, colocviile de regie, extrase din presă, formația instrumentală „Trandafir de la Moldova”, colectivele teatrului de-a lungul anilor, mesaje de felicitare și o colecție de fotografii ce conțin imagini ale evoluției artistice a instituției de la începuturi și până la data apariției monografiei. E o carte necesară din perspectivă istorică pentru instituția sexagenară de astăzi, care în 2020 va împlini 65 de ani.

Regizorul Vasile Mălinescu – ipostază în care s-a simțit mereu în elementul său – opta îndeobște pentru piesele cu priză la public, montând spectacole de o limpezime clasică, plăcute și accesibile. Nu avea orgolii elitiste, nu voia să epateze, ci să convingă prin mesajul umanist intrinsec pieselor și spectacolelor. Altfel spus, era un profesionist ce-și reprima impulsurile vedetiste și evita „găselnițele” spectaculoase, dar false. Era sobru, exact și eficient. Înțelegea că arta este o dulce gratuitate, „o finalitate fără scop”, cum a decretat un clasic, dar este datoare să emoționeze și să educe. Au rămas în memoria iubitorilor de teatru câteva montări ce-i poartă pecetea: *Cine a ucis?* (de Ștefan Berciu), *Dezertorul* (de Mihail Sorbul), *Jocul de-a vacanța* (de Mihail Sebastian), *Căsătoria* (de N.V. Gogol), *Moartea unui golan* (de Virgil Stoenescu), *Comedie de modă veche* (de Alexei Arbuzov), *Fiicele* (de Sidonia Drăgușanu), *Nota zero la purtare* (de Virgil Stoenescu și Octavian Sava), *Take, Ianke și Cadîr* (de V.I. Popa), *Idolul și Ion Anapoda* (de G.M. Zamfirescu), *Tichia cu clopoței* (de Luigi Pirandello), *Miss România* (de Sică Alexandrescu) ș.a. Lista este mai lungă și cuprinde desigur seria de spectacole adresate copiilor, ceea ce atestă faptul că Vasile Mălinescu înțelegea sufletul infantil și socotea că este nevoie de imaginație, sensibilitate și spirit inventiv pentru a forma gustul estetic al celor mici.

Iubea sexul slab și frumos. Era în această privință un filosof senin, sceptic și bine temperat. Știu că femeia – eterna poveste – l-a fermecat și ca atare a depus jertfe pe altarul ei de zeiță fascinantă.

Avea spirit de echipă și sentimentul camaraderiei. N-a făcut excese de niciun fel, ceea ce nu însemna că disprețuia micile plăceri lumești. Dimpotrivă. Echilibrul interior l-a ajutat să atingă vârsta senectuții luminoase, dincolo de bine și de rău.

Am fost prieteni de când ne știm. Eram compatibili: el născut pe 1 mai, eu – la 2 iunie. Am colaborat bine și mă bucur că am lăsat peste ani studiul monografic din 2005. Echipa actuală a teatrului, în frunte cu managerul ei, Marcel Anghel, are datoria să îmbogățească această carte cu noi contribuții documentare. L-am văzut ultima dată pe Vasile Mălinescu în foaierea teatrului ce-și sărbătorea 60 de ani de la întemeiere. Vârsta începuse să-și arate colții...

Teodor PRACSIU

Urmare din pag. 11

(http://vaslui.robo-stiri.ro)

Și eu, născut în 4 iunie, am fost compatibil mălînesc cu cel care a citit și a promovat scenic prima comedie românească scrisă și jucată după Revoluție pe scena bârlădeană, o montare de neuitat pentru mine. E vorba despre comedia satirică *Miss Babele*, în regia lui Bogdan Ulmu, premieră absolută a teatrului bârlădean în iunie 1991. La București teatrul se juca la televiziuni, iar la Național se monta *Trilogia Antică*, megaspectacol semnat de Andrei Șerban, noul director al prestigioasei instituții. În acea distribuție jucau mari comici ai teatrului românesc fixați în teatrul care a purtat numele marelui regizor și scriitor Victor Ion Popa, toți trecuți treptat în lumea umbrelor definitive. Las documentele să vorbească pentru cititori și pentru istorie.

Referat

„*Miss Babele* este o radiografie postoperatorie a unei adânci incizii în cotidian, o comedie metaforă cu subiect politic acid, scrisă cu dezinvoltură satirică, având o replică sprintară, spirituală și plină de haz, cu personaje coșmărești pentru care Revoluția s-a dovedit «avalanșa» care le-a prăbușit puterea și înălțimea telescaunului. Operând cu simboluri ca: Muntele, Telescaunul, Babele, Prăpăștiile Noastre etc., recurgând la un ritm alert și la construcția unor replici scurte, foarte vii, pline de spirit, la vorbe de duh și la poante pline de echivoc, dar netriviiale, autorul demonstrează o reală capacitate de comediograf, de simț comic nativ, de bună calitate, făcând din acest text scris cu talent și curaj o comedie satirică valoroasă, care să intereseze nu numai teatrul sau regizorii, ci mai ales publicul de toate categoriile, vârstele și culorile politice, ceea ce reprezintă un deziderat vital pentru teatrul zilelor noastre. Această opțiune repertorială întrunește adevărul conducerii Teatrului «V.I. Popa» din Bârlad și a Consiliului de Administrație.”

Vasile MĂLINESCU,
Teatrolg, secretar literar (mai 1991)

Neavând curajul să aducă spectacolul în București la Festivalul Caragiale, el a rămas cunoscut numai pe plan local, dar cred că e indicat să prezentăm și cronica reputatului critic de natură a valida opțiunea repertorială și succesul acelui spectacol jucat cu mult talent și bucurie actricească.

Un pamflet politic

„Vocația de comediograf – dezinvolt și eficace – a dramaturgului Dinu Grigorescu se verifică, iată, și după Revoluția din decembrie 1989. În timp ce nu puțini autori dramatici produc astăzi nedumeriri și semne de întrebare persistente, fiindcă stau încă în expectativă (bănuim că din rațiuni complexe și net diferențiate), Dinu Grigorescu a scris deja o piesă, *Miss Babele*, pe care a propus-o în premieră absolută scenei bârlădene. Este o comedie în trei acte, cu tentă de pamflet politic, mai mult decât sprintară, zglobie și spirituală, cu personaje pentru care Revoluția s-a dovedit hârtia de turnesol, dezvăluindu-le brusc autenticitatea nudă. Orizontul existențial al acestei lumi locvace este unul îngust, mărunț, vegetativ și profitabil terestru și «materialist», compus din tentații comune și plăceri efemere, din taifas și «filosofie» facilă și oarecum cinică. Energiile se dispersează și se consumă în inițiative plate și fără substanță. Această lume își caută încă un sens și o motivație. La primul nivel de semnificație, ea ne apare ridicolă și chinuită, meschină, marginalizată și ne semnificativă. Finalul piesei și al spectacolului argumentează ideea că acești oameni – comuni și grotești în multe privințe – nu știu să fie fericiți, nu au dramul de

seriozitate care să-i facă plauzibili în ordinea omenescului. Agitația lor capătă impulsuri mecanomorfe, amintind izbitor de mișcarea marionetelor. Autorul creează și acumulează infatigabil sloganuri postrevoluționare, calambururi, vorbe de duh, maxime strașnice, ziceri fără perdea, judecăți și paradoxuri, probând o indiscutabilă capacitate de invenție verbală și un simț comic natural, de sorginte și în cea mai bună descendență caragialiană.

Confiscată de realitatea imediată, piesa lui Dinu Grigorescu absoarbe realul cu nesaț și-l restituie pe *felii* pitorești.”

Teodor PRACSIU
(Ziarul „Adevărul”, Vaslui, iunie 1991)

Al patrulea din stânga – dl. Vasile Mălînescu,
al cincilea – regizorul B. Ulmu, al șaselea – Constantin
Petrican (fost elev al lui Toma Caragiu),
pe scaun – autorul D.G. și lângă el, stânga, șezând – actorul
Marcel Anghel, actualul director al Teatrului „V.I. Popa” din
Bârlad

Cafeaua

**Marilena
CARAGHIAUR**

Abur dulce, cu arome,
Te adie, te îmbie –
Uiți de timp și uiți de spațiu,
Uiți de tot ce este grabă –
Te afunzi în savurare,
Lăsând orișicare treabă.

Cântul, molcom, se-nfiripă,
Notele-i te-ncurajează –
Legeni cana și-ntr-o clipă
Buzele-ți se delectează...

Tu, licoare fermecată,
Vin' și dă-mi plăcerea zilei,
Cheamă rude și prieteni
Depărtând puterea silei.

Printre gânduri și-ntr-o vise
Lasă sufletu-mi să zboare –
Înc-un pic, încă o gură
Din benefica licoare!

CIRIPITUL DE PE MARELE ECRAN

Radiografia fabuloasei naturi autohtone

România neîmblânzită (România/Marea Britanie, 2018)

Regia: Thomas Barton-Humphreys

Narator: Victor Rebengiuc / Mark Strong

Gen: Documentar

Adânc în inima Europei sălășluiește o neașteptată sălbăcie, casă a unei incredibile varietăți de ecosisteme. Lanțuri muntoase vaste, păduri străvechi și întinderi mari de apă constituie habitate pentru multe specii iconice ale continentului. De la versanții împăduși ai Carpaților (unde urșii, lupii și râșii cutreieră liberi și creaturi curioase sapă tunele pe sub pământ) până la apele involburate de vânt ale Deltei Dunării (unde pelicanii se înalță la cer și șerpui înnoată pe sub ape), acestea sunt locurile unde sezoanele dictează destine. O călătorie de cunoaștere a unui an din prețioasa și diversă faună și floră a României, radiografiată sezonier: iernile aspre în care sursele de hrană sunt epuizabile, înmugurirea primelor luni de primăvară, pericolele ivite, responsabilitățile familiale, instalarea mult așteptatei veri, cursa toamnei și urmarea unui nou ciclu al naturii... Aceasta este „România neîmblânzită”, în care „unele lucruri trebuie păstrate așa cum sunt”.

Documentarul „România neîmblânzită”, o inițiativă a Auchan România, este o producție unică, importantă, care dezvăluie, timp de 90 de minute, frumusețea sălbatică a României, frumusețe nealterată, neprelucrată, magică, dar vulnerabilă, în același timp.

Scenariul semnat de regizorul britanic Tom Barton-Humphreys și de Alex Păun prezintă peisaje ale naturii neumbrite de om, în care fauna este protagonista: jucăușii pui de urs, omizile care se transformă – în inima unui mușuroi de furnici – în fluturi, haitele de lupi care încearcă să își apere prada în fața ursului ce are nevoie de calorii înaintea hibernării, acvila de munte care își alege prada de la 3 kilometri distanță, pelicanii care pescuiesc în echipă, caii sălbatici, silueta masivă a morunului preistoric din apele Dunării. În cadrele lungi, impresionante, natura în ansamblul ei apare așa cum omul nu are ocazia să o vadă, de aproape, dar netulburată. Filmul, ale cărui costuri de producție au fost de 2,5 milioane de euro, este potrivit ca material de promovare a țării noastre.

Au fost realizate peste 400 de ore de filmări, pe parcursul unui an, în zone mirifice ca: Parcul Național Piatra Craiului, Munții Făgăraș, Parcul Național Cozia, Delta Dunării, Histria, Parcul Național Vânători-Neamț, Peștera Urșilor, Munții Apuseni, Viscri, Porțile de Fier, Parcul Național Cheile Beușnița, Parcul Natural Văcărești. Ghidul acestei magnifice călătorii este actorul Victor Rebengiuc care narează tot ce se întâmplă printre frunzele copacilor, prin văile munților și pe întinderile Deltei, ca pe un basm, dominat de vizual. Informațiile nu sunt complexe, adresându-se tuturor categoriile de vârstă și evitându-se încărcarea cu elemente inutile în căutarea spectaculosului, pentru că subiectul însuși conține tot spectaculosul de care are nevoie privitorul.

În final, povestitorul Rebengiuc ne transmite un mesaj educativ pentru conștientizarea ființelor bipede ce perturbă frumusețile naturii: „Nu e meritul nostru că ne-am născut într-un loc în care se regăsesc astfel de lucruri, fiind de datoria omului să îl facă să dăinuiască, pentru că măreția naturii trebuie să fie aici și pentru ochii copiilor noștri”.

Documentarul și-a făcut debutul internațional în data de 18 martie 2018, la Washington, în cadrul unui festival de film ecologic, iar în cinematografele din România a avut premiera oficială vineri, 13 aprilie (până în prezent fiind vizionat de peste 51.419 spectatori!).

Vic LANGSTONE

(www.romanianeimblanzita.ro)

INFO CIRIPIT

ÎN LUNA FLORILOR

AFLĂM CUM ȘTIU PLANTELE CÂND SĂ ÎNFLOREASCĂ

Biologii de la Universitatea Cornell (New York) au descoperit faptul că proteina Flowering Locus T este responsabilă de declanșarea procesului de înflorire a plantelor, observând un vast sistem de semnalizare intercelulară care reglează producția acestei proteine esențiale pentru dezvoltarea plantelor:

„Cunoașterea locului unde se află

proteinele Flowering Locus T și a modului cum acestea și alți factori determină înflorirea plantelor este importantă pentru cultivatori, care astfel pot modifica, cu precizie, momentul înfloririi. Eliberarea Flowering Locus T, responsabilă de acest proces de înflorire, este coordonată de circa 30 de alte proteine. În frunze există o rețea de vene de mici dimensiuni care conțin clorofilă verde, ceea ce a îngreunat identificarea celulelor producătoare de Flowering Locus T”, a declarat Qingguo Chen, autorul principal al studiului și profesor de biologie la Cornell University.

Înflorirea plantelor este declanșată în momentul în care acestea „percep” faptul că ziua s-a mărit, datorită cantității mult mai mari de lumină care ajunge pe frunze. Durata mai crescută a zilei declanșează un proces prin care frunzele sintetizează și transmit Flowering Locus T în țesutul vascular al

plantei (floem), care transportă zaharuri și nutrienți din frunze către restul plantei, proces ce duce la înmugurire și înflorire.

(www.cunoastelumea.ro)

20 DE SFATURI DIN ÎNȚELEPCIUNEA JAPONEZĂ

1. Un obiect în plus e o grijă în plus;
2. Fără oameni simpli nu există oameni mari;
3. Memorează atât recunoștința, cât și supărarea;
4. Nu s-a întâmplat vreodată ca cineva, în pielea goală, să piardă ceva;
5. Când puterea are dreptate, dreptatea n-are putere;
6. Fă ce poți, iar ceea ce nu poți lasă în voia soartei;
7. Dacă întrebi, ți-e rușine un minut, iar dacă nu știi, ți-e rușine toată viața;
8. Când vine nenorocirea, bizuie-te doar pe tine;
9. După ce te-ai gândit bine, hotărăște, iar după ce ai hotărât, nu te mai gândești;
10. Nu există dușman mai periculos decât prostul;
11. Nu-l reține pe cel ce pleacă și nu-l alunga pe cel ce vine;
12. Cazi de 7 ori și ridică-te de 8 ori;
13. În casa în care oamenii râd, vine fericirea;
14. Dacă o problemă poate fi rezolvată, atunci nu trebuie să-ți faci griji. Dacă problema nu are soluții, e inutil să-ți faci griji;
15. Omul rău încearcă să se justifice, omul bun să-și îndrepte greșeala;
16. Fii învățătorul inimii tale, nu-i permite inimii să devină învățătorul tău;
17. Repede înseamnă încet, dar fără întreruperi;
18. Negustorul înțelept nu-și scoate chiar la început toată marfa;
19. Uneori, o clipă e mai de preț ca o comoară;
20. Fii precaut cu cel ce tace.

(caplimpede.ro)

TV CIRIPIT

UN PAS ÎN URMA... PREMIILOR GOPO

Dr. Vlad LUNGU

În ceea ce privește Gala Premiilor Gopo, nu am avut mari așteptări, deși în fiecare an speram să se schimbe ceva în bine în organizarea acesteia și în selectarea filmelor propuse spre nominalizare. Impresiile generale despre evenimentul cinematografic autohton le-am redat în următoarele 19 catrene:

Ce mai e pe la Gopo

Gopo are-un renume
'n filmul românesc,
Însă foarte multă lume
Îl uită cam des!

Din păcate animația
A intrat în post;
S-a pierdut și inspirația,
Se fac filme fără rost.

Animația e străină
Pentru România.
Gopo n-are nicio vină,
Ne-a pierit mândria.

Filme-ncețoșate,
Cu gândul la artă
Și idei abstracte,
Azi au altă soartă:

Cronici bune și urale
Primesc doar la festivaluri.
La noi, sălile sunt goale,
Publicul dispare-n valuri.

Premii multe copiate
După americani
Se dau pe nemeritate
De vreo 12 ani.

Rar se ia în seamă
Câte-o comedie,
În rest numai dramă,
Dramă, tragedie!

Prea puțină comedie,
Genuri multe neabordate,
Pentru thriller, horror, fantezie
Fondurile sunt blocate.

Doar câțiva au șansa
Să îi intre-n grații
Juriului din branșă
Ce dă decorații.

Anual aceleași fețe,
Cum s-a obișnuit,
Or să tot ia premii
Pân' la nesfârșit.

Destui artiști își văd de treabă,
Muncind asiduu, ordonat,
Dar juriul pus mereu pe grabă
În seamă nici nu i-a băgat.

Se cunoaște treaba:
De nu ești din gașcă,
Aștepți chiar degeaba
Cum se stă la moaște.

E-o dovadă grăitoare
Să fii iubit și-apreciat,
Să ți se facă o onoare
Ca Gopo să-l fi câștigat.

Dar nu să fie-o consolare
Pentru întreaga ta activitate,
Pentru-o carieră sclipitoare,
Ani grei de muncă, notorietate.

Cu roluri strânse în colecție,
Cu bun-simț și talent din plin,
Foarte puțini ne dau o lecție
În lumea celor ce fac film.

Generația veche
Se stinge treptat
Câțiva o urmează,
Talentu-i disipat.

O fi branșă mică
Și roluri puține,
Dar de n-ai o pilă,
Aștepți mult și bine.

Așa că, artistule, joacă și dansează,
Roluri-cheie tu interpretează,
Filme cu gust savurează
Și orice-ar fi perseverează!

Iar voi, jurații de la Gopo,
Deschideți ochii-n lume,
Dați-le o șansă, apropo,
Și celor ce fac filme bune!

Și acum, câteva informații despre premiile din 2018, an în care genialul Gopo (1923-1989) ar fi avut aniversarea cu numărul 95!

Cea de-a **XII-a ediție a Premiilor Gopo** a fost difuzată în transmisiune directă de TVR 2 de la Sala Mare a Teatrului Național „I.L. Caragiale” din București, marți, 27 martie 2018. Evenimentul a început la ora 19.30 cu intervențiile inspirate de pe covorul roșu ale prezentatorilor Marius Constantinescu și Camelia Văcaru (e mare lucru să se adreseze întrebările potrivite, iar discuția să atingă puncte-cheie!), aceștia obținând mici impresii și confesiuni de la nominalizații și invitații din acest an.

Pentru a treia oară consecutiv, scenariul galei a fost semnat de prezentatorul evenimentului – Alexandru Bogdan –, din păcate cu același umor fad, lipsit de suculență, cu replici ironice private de finețe, cu poticneli (poticneli au fost și la vedetele care anunțau câștigătorii, dar deja ne-am obișnuit cu aspectul acesta!) și doar cu 1-2 scenete ce meritau a fi luate în seamă.

Cei 10 membri ai juriului – regizorul Nap Toader, producătorul Iuliana Târnovețchi, operatorul Barbu Bălășoiu, scenograful Radu Corciova, exploatantul Gabriela Albu, criticii de film Irina Margareta Nistor, Cătălin Olaru, Cristian Mărculescu, Angelo Mitchievici și Ion Indolean – au avut de vizionat 23 de lungmetraje, 12 documentare și 49 de scurtmetraje lansate în cinematografe și festivaluri în 2017 pentru a stabili lista nominalizaților și a acorda statuetele Gopo din acest an. Printre peliculele luate în considerare s-au regăsit: „6,9 pe scara Richter” (r. Nae Caranfil), „Ana, mon amour” (r. Călin Peter Netzer), „Aniversarea” (r. Dan Chișu), „Breaking News” (r. Iulia Rugină), „Capace” (r. Sorin Marin), „Dimineața care nu se va sfârși” (r. Ciprian Mega), „Fixeur” (r. Adrian Sitaru), „Ghinionistul” (r. Iura Luncașu), „Hawaii” (r. Jesús del Cerro), „La drum cu tata” (r. Miruna Lăzărescu), „Lovesc, deci exist” (r. Marius Barna), „Marița” (r. Cristi Iftimie), „Meda sau Partea nu prea fericită a lucrurilor” (r. Emanuel Pârvu), „Octav” (r. Serge Ioan Celebidachi), „Ouăle lui Tarzan” (r. Alexandru Solomon), „Perfect sănătos” (r. Anca Damian), „Planeta Petrila” (r. Andrei Dăscălescu), „Portrete în pădure” (r. Dinu Tănase), „Țara moartă” (r. Radu Jude), „Ultima zi” (r. Gabriel Achim), „Un pas în urma serafimilor” (r. Daniel Sandu), „Vara s-a sfârșit” (r. Radu Potcoavă), „Vizitatorul” (r. Jamil Hendi).

Pasiunea juriului și a votanților din acest an a fost filmul de debut *Un pas în urma serafimilor*, al regizorului **Daniel Sandu**, despre abuzurile profesorilor și studenților dintr-un cămin teologic ortodox, care a obținut cele mai multe nominalizări (15), dar și cele mai multe Premii Gopo (8) pentru: *Cel mai bun film* (producători Ada Solomon, Ioana Drăghici), *Cel mai bun film de debut*, *Cel mai bun regizor*, *Cel mai bun*

Urmare din pag. 14

scenariu (Daniel Sandu), Cel mai bun actor într-un rol principal (Vlad Ivanov, pentru rolul preotului Ivan; o surpriză plăcută pentru actor, obținând pentru al doilea an consecutiv premiul de la această categorie), Cel mai bun actor într-un rol secundar (Ali Amir, pentru rolul Aid), Cea mai bună imagine (George Dăscălescu), Tânără speranță (Ștefan Iancu, pentru rolul Gabriel). Pentru imaginea acestei pelicule, George Dăscălescu a mai obținut și Premiul RSC (Romanian Society of Cinematographers).

Daniel Sandu, marele câștigător de la Gopo 2018

Pe al doilea loc ca număr de nominalizări (8) și de Premii Gopo obținute (5) a fost cel mai recent film al lui **Nae Caranfil**, comedia **6,9 pe scara Richter**, cu numere muzicale de Broadway, replici comice, situații umoristico-dramatice puse pe obsesia venirii marelui cutremur, trofee fiind obținute majoritar la categorii secundare (tehnice): **Cel mai bun sunet** (Aleksander Simeonov, Tamas Szekely, Florin Tăbăcaru, Alexandru Dumitru), **Cea mai bună muzică originală** (Nae Caranfil, Bogdan Dimitriu, Liviu Mănescu), **Cele mai bune decoruri** (Andreea Popa), **Cele mai bune costume** (Doina Levintza, Adina Bucur), **Cel mai bun machiaj și cea mai bună coafură** (Cătălin Ciutu, Dana Roșeanu, Iulia Roșeanu).

Premiul Special i-a fost acordat criticului și istoricului de film **Bujor T. Rîpeanu** (n. 1938).

Premiul pentru Întreaga Activitate i-a fost acordat operatorului de imagine **Ion Marinescu** (n. 1941), realizatorul a 90 de filme în cei 50 de ani de carieră („Ion”, „Probă de microfon”, „Pintea”, „Saltimbancii”), dar și actriței **Sanda Toma** (n. 1934), care a declarat comico-dramatic: „Mulțumesc celor care s-au gândit la mine! Sunt actrița care, din când în când, e uitată, și după aceea redescoperită. Se pare că de data asta am fost probabil pentru ultima oară redescoperită, pentru că singurul meu merit, în cazul acestui premiu, deși nici acesta nu mi se cuvine de fapt, este că încă n-am murit.”.

La 50 de ani de la filmarea peliculei „Reconstituirea” (r. Lucian Pintilie), duoul artistic **George Mihăiță – Vladimir Găitan** a fost recompensat cu **Premiul Gopo pentru Întreaga Carieră**: „Aș dori prin acest premiu să fac o reverență în fața tuturor realizatorilor români de film, de ieri și de azi, și o reverență în fața dvs., a spectatorilor. Dedic acest premiu lui Lucian Pintilie.”, a spus G. Mihăiță (n. 1948), iar V. Găitan (n. 1947) a precizat: „La un moment dat l-am întrebat pe George Mihăiță: George, tu îi știi pe copiii ăștia? Și s-a uitat la mine și a spus: «Da' stai liniștit, că nici ei nu ne știu pe noi.». Aplauzele dvs. însă mă contrazic și vă mulțumesc din suflet!”.

Premiul Gopo pentru Întreaga Carieră înmănat de Pavel Partoș actorilor George Mihăiță și Vladimir Găitan

Alte Premii Gopo:

- **Cea mai bună actriță într-un rol principal:** *Diana Cavaliotti*, pentru „Ana, mon amour”
- **Cea mai bună actriță într-un rol secundar:** *Diana Spătărescu*, pentru rolul Anca din „Fixeur”
- **Cel mai bun montaj:** *Dana Bunescu*, pentru „Ana, mon amour”
- **Cel mai bun scurtmetraj de ficțiune:** „Scriș/Nescris” (r. Adrian Silișteanu)
- **Cel mai bun film documentar:** „Planeta Petrila” (r. Andrei Dăscălescu)
- **Cel mai bun film european (dintre cele distribuite în România în 2017):** „Despre trup și suflet/On Body and Soul” (Ungaria, r. Ildiko Enyedi)
- **Premiul Publicului:** „Octav” (r. Serge Ioan Celebidachi), filmul românesc cu cei mai mulți spectatori în 2017 (57.813 spectatori, încasări 863.013 lei); „Ghinionistul” (r. Iura Luncașu), filmul românesc cu cele mai mari încasări în cinematografele românești în 2017 (încasări 1.007.284 lei, 53.898 spectatori)

Gala s-a încheiat cu discursul impresionant al **Adei Solomon**, producătorul peliculei „Un pas în urma serafimilor”, căreia i s-a acordat **Premiul Gopo pentru Cel mai bun film**: „Iubiți cineasți [...], am realizat că jumătate din viață deja mi-am petrecut-o în breasla asta. Vă sunt foarte recunoscătoare pentru tot ce am învățat și pentru tot ce am trăit și pentru filmul ăsta care a durat 10 ani! [...] Iubiți guvernanți, fanionul ăsta pe care-l reprezintă cinematografia e alcătuit dintr-o breaslă mică, cu nevoi specifice. Iubite autorități, sunt lucruri foarte mici pe care le puteți schimba, astfel încât artiștii să se simtă onorați la ei acasă. Sunt lucruri foarte mici care le-ar face viața mai ușoară. Și e o viață dificilă așa cum nu pare, pentru că știți cum sunt artiștii. Ei, în lumina reflectoarelor, n-au voie să se arate altfel decât puternici, strălucitori, extraordinari. Nu e chiar așa! Sunt foarte multe mame în industria asta. Sunt meserii care nu se fac în continuitate, pentru care nu există niciun fel de reglementări fiscale, astfel încât să asigure o existență liniștită, o siguranță a lucrului de creație. Actorii sunt de multe ori nevoiți să alerge între diverse joburi mai mult sau mai puțin creative pentru a reuși să reziste. Nu avem o sală de premieră de cinema pentru aceste filme-fanion ale culturii române din ultimii zece ani. Și nu sunt numai filme cu ciorbă; sunt filme de gen, experiment, drame, filme de toate felurile și sunt spectatori și nu au unde să meargă la cinema. Pentru că e Ziua Teatrului și nici pentru el nu se face suficient, sunt prea puține săli de spectacole. În general prea puține locuri în care se investește, astfel încât să înțelegem că

GRIGORESCU FEST LA TEATRUL DE COMEDIE

13 mai 2018

Duminică, 13 mai, ora 17.00, Teatrul de Comedie sărbătorește la Sala Radu Beligan 40 de ani de la debutul dramaturgului Dinu Grigorescu pe scena noastră cu piesa *Ciripit de păsărele*, în regia Sandei Manu.

În cadrul acestui eveniment va fi reprezentat spectacolul-lectură MAMAIA ÎN HIMALAYA de Dinu Grigorescu

De asemenea, acesta va fi și un bun prilej de rememorare, împreună cu invitații speciali ai dramaturgului Dinu Grigorescu, a unor momente din istoria generației de aur a teatrului românesc.

Considerat unul dintre cei mai importanți și mai prolifici dramaturgi români contemporani, Dinu Grigorescu s-a născut la 4 iunie 1938 la Ploiești. A debutat pe scena Teatrului de Comedie în 1978 cu piesa *Ciripit de păsărele*, în regia Sandei Manu, cu o distribuție formată din nume cu rezonanță ale teatrului românesc: Stela Popescu, Vasilica Tastaman, Iurie Darie, Ștefan Tapalagă, Valentin Plătăreanu. În 1982, i se montează la Teatrul Tineretului din

Piatra Neamț spectacolul *Fluturi de noapte*, piesă care care îl consacră în memoria spectatorilor, dar în aceeași perioadă, spectacolul *Plimbare cu telescaunul* de la Teatrul „Maria Filotti” din Brăila, în regia lui Constantin Codrescu este interzis de cenzură.

În 1990, Dinu Grigorescu și regizorul Tudor Măărăscu înființează Societatea Teatrală Scorpion „cu primul teatru particular din România post-decembristă și revistele săptămânale Scorpion, cu Suplimentul Rampa – serie nouă, și Trei pe un balansoar.”

În perioada 1992-2003 activează în politică și această experiență o descrie în volumele *Divina Primărie* și *Farse la Palatul Victoriei*. Pe lângă teatru și proză memorialistică, scrie și poezie. Din 1997 este Președinte fondator al Fundației Spirit Românesc Pro Arte și Caritate și coordonează editura de teatru, Ghepardul, unde își va publica o parte din comedii dar și piese le unor dramaturgi valoroși români și străini.

Premii literare (selectiv):

Premiul Uniunii Scriitorilor, Filiala de Dramaturgie București pentru Opera Omnia (2015); Premiul Centrului Socio-Cultural 'Jean-Louis Calderon' acordat cu ocazia celei de-a 77-a aniversări (2015); Diplomă de Excelență acordată de Uniunea Scriitorilor din România pentru prețioasa activitate literară la 75 de ani (2014); Premiul „Geo Saizescu” pentru întreaga activitate comică și satirică, acordat de Societatea Umoristică „Păcală” și de Revista „Harababura” (2004); Premiul de Dramaturgie al Asociației Scriitorilor din București acordat de Iosif Naghiu pentru satira Valsul lebedelor (1994); Premiul Teatrului de Comedie pentru *Ciripit de păsărele* (1978)

Opera dramatică (selectiv):

Nuntă cu dar (în colaborare cu Tudor Popescu și Radu Aneste Petrescu, 1975); *Ciripit de păsărele*, 1978; *Ulciorul nu merge de multe ori la apă*, 1982; *Fluturi de noapte*, 1983; *Plimbare cu telescaunul*, 1986; *Miss Babele*, 1991; *Jaguar Party*, 1992; *Valsul lebedelor*, 1994; *Iadul vesel*, șapte comedii jucate; *Estul sălbatic*, volum, 1997; *Schimbare de sex*, cinci comedii, 2001; *Nuntă cu girofar*, *Foșnetul banilor*, 2004; *Audiență la Dumnezeu*, 2005, *Autostrada broaștelor*, 2008; *Elefantul*, 2010; *Horoscopul Puterii*, 2011; *Maidanezii*, 2011; *Salonul oglinzilor*, *Vivat Caragiale!*, 2012; *Comedii domestice*, 2013; *Ultima cafea cu Iuliu Maniu*, 2013; *Comedii turbate: Maidanezii*, 2014; *Blana de păianjen*, 2014; *Trilogie satirică: Nunțile*, 2014; *Iadul vesel: Opera Omnia* (20 de comedii), 2015.

În 2008 apare monografia lui Emil Lungeanu, „Tartor în infernul comediei – manierismul comediiilor lui Dinu Grigorescu”.

Eveniment organizat de Primăria Municipiului București prin Teatrul de Comedie. (Intrare liberă)

Directorii Teatrului de Comedie

Radu BELIGAN
1961 - 1969

Lucian GHIURCESCU
1969 - 1979 și 1990 - 1994

Valentin PLĂTAREANU
1979 - 1981

Silviu STANCULESCU
1981 - 1990

Vladimir GAITAN
1994 - 1996

Dan VASILIU
1996 - 2002

George MIHAITA
2002 - prezent

Urmare din pag. 15

suntem și noi fanion al culturii române”.

A fost o gală ceva mai antrenantă decât cea de anul trecut. Pentru edițiile următoare ar trebui însă revizuite selecția peliculelor și modul de organizare și de prezentare a evenimentului cinematografic. Și încă ceva: parafrazând titlul hitului lui George Niculescu – „Mai avem nevoie și de iarbă” –, mai avem nevoie și de comedie! Poate CNC va sprijini și comedii calitative, filmele radioase care să ne însenineze chipurile și sufletele posomorâte de problemele cotidiene... Poate...

CASETA TEHNICĂ

ISSN: 2501-2355 * ISSN-L: 2501-2355

„Fundația Spirit Românesc Pro-Arte și Caritate” - București,
Bd. Libertății, nr. 22, ap. 4, sect. 5, Centrul Civic
Email: redactiaciripitdepasarele@gmail.com; fundatia.spirit.ro@gmail.com
<http://fundatiaspiritromanesc.ro/ciripit-de-pasarele/>
Facebook: <https://www.facebook.com/CiripitdePasarele>
Tel.: 0755 200 001 / 0745 044 746
DTP: M. D.
Cap limpede și corectură: Vlad LUNGU
În cuibul redacțional: Semnatarii articolelor
Publicație lunară asociată Clubului Dramaturgilor.
Apare la sfârșit de lună. Abonamente la redacție.